

SPRAVODAJ OBCE

Skalité

3/2025 Október 20. ročník Nepredajné

OBEC SKALITÉ VÁS SRDEČNE POZÝVA NA

ADVENTNÉ TRHY

NA NÁMESTÍ V ÚSTREDÍ OBCE SKALITÉ

SOBOTA

29. NOVEMBRA 2025

10:00 hod. Začiatok stánkového predaja

15:00 hod. Oficiálne otvorenie adventných trhov
– Výstúpenie detí zo SZUŠ Skalité
pod vedením pedagógov

17:10 hod.
Rozsvietenie vianočného stromčeka

17:20 hod.
Svätá omša (kostol sv. Jána Krstiteľa)

18:00 – 21:30 hod.
Hudobné vystúpenie ľudových hudieb a kapiel

Bohatý stánkový predaj rôzneho tovaru, vianočných ozdob, vianočných obrádkov, perníkov, výrobkov z vosku, zabíjačkových špeciálov, množstvo dobrého jedla a teplých nápojov ako je vianočný punč, medovina...

Tešit' sa môžete aj na nový kalendár na rok 2026 do každej domácnosti.

Na trhoch si môžete zakúpiť výrobky detí z našich materských a základných škôl.

Interreg

Spolufinancovaný
Európskou úniou

FOND MALÝCH
PROJEKTOV ER BBK
ROZVOJ OBCE – ROZVOJ KRAJINY

Slovensko – Česko

OBEC SKALITÉ VÁS SRDEČNE POZÝVA NA

Mikuláš v obci Skalité

Aj tento rok príde Mikuláš do našej obce na koči spolu s anjelom a čertom.

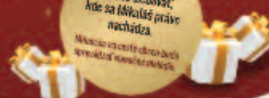
**sobota
6. decembra 2025**

Od 13:30 hod.
**MIKULÁŠSKY SPRIEVOD
OBCOU SKALITÉ**

Sladké preväpenie od Mikuláša
si môžete prevziať o 13:30 hod.
pri Penzióne Skalanka.

Následná trasa Mikuláša

- Na parkovisku pri Penzióne Čachospol
- Na školskom dvore ZŠ s MŠ Kudlov
- Pri kaplnke na Kudlove
- U Tomice (zastávka SAD)
- Na Trnbiacku (COOP Jednota)
- Na námestí v bývalej obci
- Pri železničnej stanici Skalité – Ústredie
- U Tomice (zastávka SAD)
- U Smurvy (bývalá cesta pri železničnej stanici)

Na FB stránke obce
môžete sledovať,
ako sa Mikuláš práve
nachádza

Mikuláš v obci Skalité
spravodaj nepredajné

Interreg

Spolufinancovaný
Európskou úniou

FOND MALÝCH
PROJEKTOV

ER BBK
ROZVOJ OBCE – ROZVOJ KRAJINY

Slovensko – Česko

Drahí Skalítania, moji milí spoluobčania

Jesenné obdobie, kedy sa naša príroda zafarbí teplými farbami, patrí práve spolupatričnosti, ľudskosti a úcte našim starším spoluobčanom. Budovali našu obec a dali nám základy. My sa dnes snažíme nadviazať na toto úsilie a budovať našu obec pre nás všetkých. Výsledkom našej spoločnej práce je rozvíjajúca sa obec s množstvom zaujímavých podujatí a projektov. Práve o nich sa dočítate aj v tomto čísle spravodaja. Pri naša stručné zhrnutie spoločenských udalostí, činnosti spolkov, škôl, farnosti, ale najmä stavebný rozvoj obce a praktické informácie. Už tradične prináša aj rubriku pána Pavla Laša Okienko do minulosti.

Naše úsilie v získavaní mimorozpočtových zdrojov sa zameriava na všestranný rozvoj obce. Som veľmi rád, že sa nám darí tieto prostriedky získavať a to najmä na také projekty, ktoré nielen výrazným spôsobom skrášľia našu obec a skvalitnia život v nej, ale zároveň chránia životné prostredie a prírodu. A šetria finančné prostriedky do budúcnosti pre obec. Snažíme sa pripravovať také podujatia, ktoré zaujmú všetky vekové skupiny a zároveň vychádzajú z tradičnej kultúry našich predkov.

Keď sa spoločne poobhliadneme za tohtoročným letom, vidíme veľmi úspešné letné podujatia, námestie či náš am-

fitéater plný ľudí. Dokážeme to len vďaka vám a vašej každoročnej priazni. Verím, že na skalitské leto máme všetci len krásne spomienky a tešíme sa na zimné, adventné a vianočné akcie. Tie tohtoročné budú realizované vďaka úspešnosti v medzinárodnom projekte Interreg. Ako starosta obce som veľmi vďačný za účasť na týchto podujatiach a samozrejme, za akúkoľvek pomoc a podporu. Dovolím si povedať, že aj vďaka vášmu záujmu o dianie a podujatia v obci ma táto práca nesmierne naplňa.

Na záver by som chcel spomenúť tému, ktorou sa v tieto dni asi všetci zaoberáme najviac. Rozsvietený cintorín a padajúce listy nám pripomínajú tých, ktorí už nie sú medzi nami. Keď budem na hrobch mojich blízkych tento rok zapalovať svietilka, budem myslieť nielen na spomienky a spoločné zážitky s nimi, ale tiež práve na to, ako i oni písali históriu našej obce, a ako aj vďaka nim môžeme byť tam, kde sme.

Milí Skalítania, naša obec úspešne rastie, víta nové generácie. Veľmi si želim, aby sme vždy cítili svoje vlastné korene a hodnotu vzájomnej blízkosti, keď sme tu jeden pre druhého. A aby sme túto hodnotu odovzdali aj novým generáciám.

S úctou a vďakou Jozef Cech, Váš starosta

Ďakujeme vám, duchovní otcovia našej farnosti – pán farár Danišek a pán kaplán Galmiš

Pán farár Martin Danišek a pán kaplán Jakub Galmiš sa počas hodovej svätej omše rozlúčili s našou farnosťou. Pán farár Martin Danišek (rodák z Trnového pri Žiline; v našej obci od r. 2022) v našej farnosti pôsobil do júna 2025. Počas hodovej svätej omše mu boli ako poďakovanie za oporu našim veriacim i celej obci Skalité, pánom starostom udelené Čestné občianstvo obce Skalité a Cena obce.

Život a pôsobenie pána farára Daniška možno vystihnúť slovami apoštola Pavla v liste Kolosanom: „Všetko, čo robíte, robte z celého srdca.“ Počas jeho štvorročného pôsobenia v našej obci nám tým šiel príkladom, bol nám veľkou oporou vo viere, oživil viaceré farské tradície, a tak po dlhej pandémie priviedol ľudí späť do kostola. Obohatil nás nielen jeho osobnosťou a krásnymi kázňami, ale i tým, že stál pri viacerých úspešných projektoch v našej obci, napríklad pri vypracovaní projektovej dokumentácie na rekonštrukciu a obnovu farského kostola, stabilizácii kostolnej veže, pri realizácii komplexnej obnovy schodísk a oporných múrov kostola, pri získaní finančných prostriedkov na presbytérium ako aj pri získaní zdrojov na rozšírenie kapacity Základnej školy sv. Svorada a Benedikta i pri mnohých ďalších projektoch. Za

všetko mu patrí mimoriadna úcta a vďaka.

S našou farnosťou sa rozlúčil aj pán kaplán Jakub Galmiš (rodák z Martina; od r. 2024). Jeho slová, viera, hra na organe a gitare i povzbudenie, boli pre nás veľkým darom. Taktiež mu patrí úprimné poďakovanie v mene celej obce.

Ďalším pôsobiskom pána farára Daniška i pána kaplána Galmiša je farnosť Žilina – Vlčince pri Kostole Sedembolestnej Panny Márie. Na ich ďalšej duchovnej ceste im v mene všetkých veriacich prajeme najmä pevné zdravie, veľa šťastia a Božieho požehnania.

Slávnostnú svätú omšu celebroidal žilinský biskup, J. Ex. Mons. Tomáš Galis, ktorému patrí srdečná vďaka, že prišiel do našej obce s nami osláviť tento sviatočný deň. Jeho návšteva a povzbudivé slová sú pre nás veľkým posilnením.

Úcta k starším je jednou z tradičných hodnôt našej obce, pripomíname si ju milým podujatím

Dňa 6. októbra 2025 sa uskutočnilo slávnostné a tradičné stretnutie seniorov – jubilanov z našej obce. Podujatie sa uskutočnilo zároveň ako slávnosť v mesiaci venovanom úcte k starším. Naši rodičia a starí rodičia budovali našu obec, vchovali tu svoje deti. Mnohí z nich prežili svoj život v našej obci, záleží im na nej a jej ďalšom rozvoji. Sú pre nás stále príkladom a pamätníkmi nedávnej histórie našej obce, na ktorú chceme nadviazať. Preto si zaslúžia veľkú úctu a pozornosť. Ďakujeme im za veľkú účasť na slávnosti. Im aj prítomným po-

slancom obecného zastupiteľstva sa prihovril zástupca starostu obce Ing. Peter Ivánek a pán farár Daniel Šedík.

K takémuto podujatiu tradične patrí báseň pani Márie Papíkovej, ktorá ju aj zarecitovala. V kultúrnom programe vystúpila ľudová hudba Capkovci, žiaci a učiteľia zo SZUŠ Skalité. Príjemné popoludnie strávili jubilanti pri rozhovore, chutnom jedle i poháre vína. Podpisali sa do pamätnej knihy a ako dar si odniesli ružu a fľašu bieleho vína špeciálne označenú etiketou, vyrobenou pre túto príležitosť.

Tradičná Hubertovská sv. omša

V nedeľu 28. septembra 2025 opäť naši poľovníci oslávili Sviatok sv. Hubert, ktorý je patrónom poľovníkov a lesníkov a všetkých, ktorí sa starajú o prírodu. Slávnostná svätá omša bola poďakovaním Stvoriteľovi za lesy, zver i všetko, čo nám príroda dáva. O dôstojný priebeh podujatia sa pričínili Poľovnícke združenie Skalanka, Rímskokatolícka cirkev Farnosť Skalité. Nechýbal slávnostný sprievod s vlajkami a zastreleným jeleňom (desatorákom) a zaznel i zvuk lesných rohov a počas omše spievali i poľovníci s heligónkou. Svätú omšu celebroval farár Daniel Šedík. Po slávnostnej svätej omši nasledovalo pravé

Foto: Pavol Stolárnik

poľovnícke pohostenie – jelení guláš. Starosta obec Skalité Jozef Cech vyzdvihol dlhoročnú spoluprácu s poľovníkmi. Poľovnícke združenie Skalanka pracuje pod vedením predsedu Milan Krčmárika. Deň svätého Huberta spojil členov združenia aj širokú verejnosť. Združenie ocenilo svojich jubilantov pamätnou plakétou. Ocenenie dostal Pavol Časnocha (80 rokov), Pavol Kopera a Pavol Krčmárik (50 rokov) a Marek Skopal (60 rokov). skalitskí poľovníci sa starajú o zver na ploche približne 3000 hektárov v katastri obce Skalité. Poľovnícke združenie Skalanka vzniklo v roku 1990. Už 35 rokov je neoddeliteľnou súčasťou života našej obce.

20. ročník Mariánskej piesne v Kostole sv. Jána Krstiteľa

Dňa 15. septembra 2025 sa v našom farskom kostole uskutočnil festival Mariánska pieseň. Tento rok v ňom vystúpila LH Capkovci, pedagógovia a žiaci SZUŠ Skalité, Seniorka Skalité a Jetelinka z poľskej Jaworzynky. Ďakujeme všetkým účinkujúcim a organizátorom, farnosti, pánovi farárovi a všetkým, ktorí sa pričínili o organizáciu podujatia.

Projekty, ktoré menia našu obec

ZREALIZOVANÉ PROJEKTY

Dňa 21. septembra sme v našej obci slávnostne otvorili nové pódium.

Výstavba pódia bola financovaná z projektu „Kultúra spája“ – Interreg SK-CZ – Fond malých projektov. Pódium sme slávnostne otvorili a vďaka príspevku v hodnote 62 403,32 EUR sa môžeme tešiť z nového kultúrneho priestoru obce. Slúžiť bude všetkým obyvateľom aj organizáciám na kultúrne a spoločenské podujatia. Ako prvé podujatie, ktoré sa na nom pódium uskutočnilo, bolo poďakovanie za úrodu spojenú s výstavou ovocia a zeleniny. Toto podujatie zorganizoval Slovenský zväz záhradkárov v Skalitom (článok o výstave nájdete na s. 27). Na námestí sa súčasne uskutočnil tradičný jesenný jarmok, ktorý vytvoril krásnu atmosféru. Prvýkrát na pódium vystupovala Goroľ muzika zo Skalitého a LH Czerchla z Českej republiky.

Interreg

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Slovensko – Česko

FOND MALÝCH
PROJEKTOV

ER BBK
EUROREGIÓN BÍLÉ - BIELE KARPATY

„ZŠ s MŠ Kudlov – stavebné úpravy ZŠ a MŠ Kudlov č. 780, zvýšenie kapacít materských škôl“ – financovaný z Plánu obnovy a odolnosti v hodnote 397 988,19 EUR. V rámci projektu sa rozšírila ZŠ s MŠ o jednu triedu a vybudovalo sa nové veľké detské ihrisko.

PLÁN [OBNOVY]

„Zníženie energetickej náročnosti verejných budov v obci Skalité“ – v rámci projektu sa vymenili okná a dvere a svetlá sa vymenili za úsporné LED svetlá na Obecnom úrade. Taktiež sa vymenili okná, dvere a termostatické hlavice na ZŠ a MŠ Skalité Kudlov. Projekt je 100 % financovaný z Plánu obnovy a odolnosti v hodnote 496 018,06 EUR.

Interreg Spolu financovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU
Poľsko – Slovensko

„Zlepšenie spolupráce v oblasti krízového riadenia poľských a slovenských záchranných služieb“ – z projektu kde boli spolu žiadateľmi obec Skalité, Oščadnica, Čadca a Krásno nad Kysucou a z Poľska (Rajcza, Milówka) získala obec Skalité 88 500 EUR. Zabezpečila sa terénna 4-kolka a varovný záchranný systém. Spoluúčasť obce Skalité bola 8 %.

 Environmentálny
fond

Kontajnerové stojiská ako prevencia pred medveďom hnedým. Realizácia preventívnych opatrení proti vzniku škôd spôsobených medveďom hnedým v obci Skalité. Financované z Environmentálneho fondu v hodnote 22 500 EUR, spoluúčasť zo strany obce je 1%.

„Kapsula lásky“ – dotácia z SPP v hodnote 2300 EUR. Postavili sme na vrchu Troják veľký sud – „kapsulu lásky“, ktorá bude miestom pre odkaz lásky pre všetkých návštevníkov. Touto cestou chceme poďakovať obecnej prevádzkarni a pánovi Jozefovi Čaneckému z firmy Nerezol, ktorý sponzorsky realizoval nerezové časti.

„Renovácia označníka pri vstupe do obce“

PREBIEHAJÚCE PROJEKTY

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

„Zariadenie pre seniorov Goral“ – 100 % financované z Plánu obnovy a odolnosti (celý objekt aj s vybavením) v hodnote 3 676 413,54 EUR, stavebné práce napredujú efektívne.

Interreg
Poľsko – Slovensko
Spolufinancovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU

V budúcom roku začína výstavba **centra goralskej kultúry**. Projekt je financovaný z programu Interreg SK-PL, momentálne prebieha kontrola verejného obstarávania. V rámci projektu sa bude realizovať parkovisko, oploenie, sadové úpravy, odpadové hospodárstvo, verejné osvetlenie, chodníky a mobiliár. Celková hodnota spolu Poľským partnerom obcou Rajcza je 2 501 026,14 EUR. Investícia v obci Skalité je 2 068 443,32 EUR. Spoluúčasť obce Skalité je 8 %.

Komplexná oprava chodníkov popri štátnej ceste 1/12 „Vodozádržné opatrenia v obci Skalité“ – momentálne prebieha kontrola verejného obstarávania, čakáme na výsledky. Realizácia v roku 2026. Projekt je 100 % financovaný z Programu Slovensko, financovaný Európskou úniou v hodnote 2 944 614,6 EUR.

„**Podpora opatrovateľskej služby**“ – financovaná z Programu Slovensko – realizuje sa v hodnote 96 301,92 EUR. Realizácia projektu je v období rok 2024 – december 2025.

„**Materská škola Skalité – Ústredie**“ – projekt v realizácii, financovaný z Plánu obnovy a odolnosti v hodnote 1 112 779,99 EUR. Pri rekonštrukcii sa vyskytli neočakávané výdavky v hodnote 74 129,13 EUR bez DPH, ktoré obec dofinancuje z vlastných zdrojov, aby zabezpečila bezpečnosť a komfort našich detí.

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

„**Cezhraničná ochrana klímy pomocou nových technológií**“ – financované z programu Interreg SK-PL 2021 – 2027 spoločne s poľskými partnermi, príspevok pre obec Skalité je 136 500 EUR (nákup techniky pre DHZ Skalité). Realizácia: rok 2026.

„**Vianoce na Trojmedzí**“ – Mikroregión Kysucký Triangel (Skalité, Čierne, Svrčinovec) bol úspešný s projektom v rámci programu Interreg SK-CZ – spoločné aktivity počas adventných trhov a Mikuláša. Obce majú schválený príspevok vo výške 28 772,93 EUR.

KAPSULA LÁSKY – MIESTO, KDE SA SPÁJA SRDCE, SPOMIENKA A ČAS

Veľký drevený sud, ktorý dostal romantizujúci názov „Kapsula lásky“, je atraktívnou novinkou v našej obci. Ide o milý a originálny spôsob, akým môžete vyjadriť svoje myšlienky, pocity, vyznania svojim blízkym alebo i povedať svoj príbeh.

Malú kapsulku s vašim odkazom jednoducho vložíte do Kapsuly lásky a zapadne medzi ďalšie odkazy, ktoré spolu vytvoria jedinečné dielo spájajúce ľudí, časy a generácie.

Kapsula lásky nie je len o romantickej láske. Je tiež o ľudskosti, priateľstve, rodine, a je možno vyjadrením, že mnohí z nás si prechádzajú podobnými ľudskými pocitmi a príbehmi, a nikdy v tom nie sme sami.

Kapsuly na odkazy sú dostupné na obecnom úrade, v prevádzkarni a vo všetkých miestnych reštauráciách a predajných prevádzkach v Skalitom (obchody, kaviarne a pod.).

Veľkú Kapsulu lásky nájdete na Trojaku pri lavičke, kde čaká na vaše odkazy.

Foto: Pavol Stolárik

Obec Skalité – Prevádzkáreň informuje

Jesenný orez stromov a krovísk pri cestách a verejnom osvetlení

Obec každý rok v jesenných mesiacoch vykonáva pravidelný orez stromov a krovísk, ktoré zasahujú do jazdného profilu ciest alebo prerastajú do vzdušného vedenia verejného osvetlenia. Tento zásah je nevyhnutný nielen z hľadiska estetiky a správnej údržby zelene, ale predovšetkým pre bezpečnosť obyvateľov a plynulosť cestnej premávky.

Vetvy zasahujúce do komunikácií môžu obmedzovať rozhľad vodičov, prekážať chodcom a cyklistom alebo sťažovať prejazd autobusov a nákladných vozidiel. V prípade nepriaznivého počasia hrozí, že nalomené konáre spadnú na cestu či na zaparkované autá. Rovnako rizikové sú konáre dotýkajúce sa elektrického vedenia, ktoré môžu spôsobiť skraty, poruchy osvetlenia alebo dokonca nebezpečenstvo úrazu elektrickým prúdom.

Jesenný termín je zvolený zámerne – stromy už ukončili vegetačné obdobie, a preto lepšie znášajú orez. Navyše sa tak predchádza škodám, ktoré by mohol v zime spôsobiť sneh a námraza.

Obec preto prosí všetkých vlastníkov nehnuteľností, aby vo svojich dvoroch a záhradách pravidelne udržiavali porasty pri plotoch a hraniciach pozemkov, tak aby nezasahovali do ciest, chodníkov a verejného osvetlenia. Spoločnými silami tak zabezpečíme bezpečnejší pohyb po obci, ochranu majetku aj dlhšiu životnosť technickej infraštruktúry. Ďakujeme za pochopenie a spoluprácu.

Obec preto prosí všetkých vlastníkov nehnuteľností, aby vo svojich dvoroch a záhradách pravidelne udržiavali porasty pri plotoch a hraniciach pozemkov, tak aby nezasahovali do ciest, chodníkov a verejného osvetlenia. Spoločnými silami tak zabezpečíme bezpečnejší pohyb po obci, ochranu majetku aj dlhšiu životnosť technickej infraštruktúry. Ďakujeme za pochopenie a spoluprácu.

Odpad patrí do nádob, nie vedľa nich

V poslednom období sa v našej obci opakovanne stretávame s problémom nesprávneho nakladania s odpadom. Ide najmä o prípady, keď obyvatelia ukladajú odpad vedľa zberných nádob určených na zber obalov z papiera, plastov, skla, tetrapakov a obalov z kovu popri hlavnej ceste namiesto toho, aby ho vložili dnu alebo odovzdali na zbernom dvore. Takto odložený odpad pôsobí nielen neesteticky, ale predstavuje aj vážne hygienické a bezpečnostné riziko.

Voľne pohodené vrecia, nábytok alebo iný odpad lákajú túlavé zvieratá, ktoré ho rozťahujú po okolí. Následkom je znečistené prostredie, ktoré musia pracovníci obce alebo technických služieb opakovanne upratovať. Takáto činnosť zbytočne zaťažuje rozpočet obce a v konečnom dôsledku sa prejavuje aj vo výdavkoch nás všetkých.

Chceme preto pripomenúť, že podľa platných predpisov je každý obyvateľ povinný ukladať komunálny odpad do zberných nádob určených na tento účel. Objemnejší od-

pad, ako starý nábytok, elektrospotrebiče či stavebný odpad, nepatrí do bežných kontajnerov. Pre tieto účely slúži zberný dvor alebo špeciálne zvozy objemného odpadu, o ktorých obec pravidelne informuje.

Ak odpad končí vedľa kontajnera, nejde o „pomoc“ smetiariom, ale o porušenie pravidiel, ktoré ohrozuje čistotu a dobré meno celej obce. Navyše, obec je v zmysle zákona oprávnená takéto konanie pokutovať.

Prosíme preto všetkých obyvateľov, aby odpad ukladali výhradne do nádob na to určených alebo ho odovzdávali riadnym spôsobom. Len spoločnou zodpovednosťou môžeme dosiahnuť, aby naše ulice a verejné priestranstvá zostali čisté, bezpečné a príjemné pre život. Náklady na likvidáciu takto odloženého odpadu sa potom započítavajú a navyšujú miestny poplatok za komunálny odpad.

Ďakujeme za porozumenie a spoluprácu.

Blíži sa dušičkové obdobie a návšteva cintorínov

S príchodom jesene sa opäť blíži čas, keď si spomíname na svojich blízkych zosnulých. Obdobie Sviatku všetkých svätých a Pamiatky zosnulých, známe aj ako „Dušičky“, patrí k najvýznamnejším spomienkovým chvíľam roka. V týchto dňoch prichádzajú cintoríny do čulého ruchu – ľudia prichádzajú so sviečkami, kvetmi a vencami, aby prejavili úctu tým, ktorí už nie sú medzi nami.

Pri tejto príležitosti chceme požiadať všetkých návštevníkov cintorína o ohľaduplnosť a dodržiavanie poriadku. Zvýšený pohyb áut a peších si vyžaduje opatrnosť pri parkovaní i pohybe na prístupových komunikáciách. Prosíme vodičov, aby parkovali len na vyhradených miestach a nebránili prejazdu záchranej či hasičskej techniky.

Rovnako dôležitá je aj starostlivosť o čistotu cintorína. Obec zabezpečila dostatok kontajnerov a nádob na odpad, do ktorých je potrebné odkladať použité kahance, plastové obaly či zvädnuté kvety. Ukladanie odpadu mimo nádob znečisťuje pietne miesto a spôsobuje zbytočné problémy pri údržbe. Prosíme, aby návštevníci rozlišovali medzi biologickým odpadom a plastami a snažili sa triediť ich podľa možností.

Dušičkové obdobie je nielen o spomienke na zosnulých, ale aj o vzájomnej úcte medzi ľuďmi. Preto budme ohľaduplní jeden k druhému – doprajme si priestor, trpezlivosť a tichú atmosféru, ktorá k cintorínu patrí. Nezabúdajme, že plameň sviečky, ktorý zapálime, je symbolom nielen spomienky, ale aj nádeje a lásky, ktorá nás s našimi blízkymi spája aj po ich odchode.

Prajeme všetkým obyvateľom pokojné a dôstojné prežitie „dušičkového“ obdobia.

FOTOALBUM VYKONÁVANÝCH PRÁC PREVÁDZKÁRŇOU SKALITÉ

Zateplenie podkrovia Polyfunkčného objektu

Renovácia označníka

Oprava viaduktu do Vempl'a

Chodník Čupel'

Odvodnenie cintorína Za Riekami

Oprava dažďovej kanalizácie U Tomice

Výrez drevín pri ZŠ Kudlov

Oprava dažd'ového kanála v Kudlove

Príprava základovej dosky pod kontajnerové stojiská, Čupel'

Stavebné práce na ZŠ s MŠ Kudlov

Renovácia fasády pri budovaní nového pódia pri ZŠ sv. Andreja Svorada a Benedikta

Odstránenie havarijného stavu omietky

Obhliadnutie za Skalitským letom

Goralské slávnosti – prezentácia našej tradičnej kultúry

Jednou z najstarších tradícií príznačných pre obec Skalité je tradícia pohostinnosti a priateľského prijatia každého kto prichádza s dobrým úmyslom.

V nedeľu 29. júna 2025 už po 34-krát prišli do Skalitého s dobrým úmyslom folklórne súbory, ľudové hudby a jednotlivci zo Slovenska, Čiech a Poľska, ale aj veľa návštevníkov, pre ktorých je tradičná ľudová kultúra bohatým zdrojom inšpirácie a hľadania vzácných hodnôt.

Goralské slávnosti v Skalitom začínali v skromných podmienkach a veľmi ťažko sa dalo predvídať ich trvanie. Úctyhodné roky ich existencie svedčia o tom, že aj v súčasnosti patria k obľúbeným a uznávaným podujatiam s medzinárodnou účasťou. Na ich príprave sa každý rok podieľajú zástupcovia spolkov a združení v Skalitom aj dobrovoľní organizátori z radu občanov. Ich prácu vedie starosta obce Jozef Cech, ktorému veľmi záleží na ďalšom smerovaní a rozvoji tohto podujatia. Možno práve Goralské slávnosti prispeli k myšlienke otvoriť v Skalitom z cezhraničného projektu Interreg Centrum goralskej kultúry.

34. ročník Goralských slávností sa 29. júna 2025 začal slávnostnou svätou omšou v Kostole sv. Jána Krstiteľa, ktorá bola zároveň aj rozlúčkou s pánom farárom Martinom Daniškom po štyroch rokoch jeho pôsobenia v Skalitom a pánom kaplánom Jakubom Galnišom.

Po obede, ako to už býva zvykom, prešiel dedinou od obecného úradu až do amfiteátra krojovaný sprievod účinkujúcich. Znela hudba a spev ako živé pozvanie na hlavný program. Na príchod sprievodu v hľadisku amfiteátra už netrpezlivo čakali priaznivci folklóru. Na pódiu sa potom striedali účinkujúci: Goroľ muzička a Ľudová hudba Cap-

kovcov – dlhoroční reprezentanti folklóru zo Skalitého, ktorí si spevom, hudbou a vtipným slovom hneď získali srdcia poslucháčov. Rovnako zaujala aj goralská kapela Jiiha z Poľska, Folklórny súbor Bystrzyca a kapela Bezmiana z Českej republiky. Svojej dobrej povesti nič nezostal dlžný ani Folklórny súbor Kysučan z Čadce. Keď na pódium prišla šarmantná Vlasta Mudříková s heligónkou a v krásnom kroji, privítal ju veľký potlesk a nadšenie.

Hlavným hosťom programu bol Ján Ambróz a Podjavorinská muzika (Telgárt a Horehronie), ktorí predstavili krásu horehronských piesní a tradícií.

Vo večernom galaprograme účinkovala kapela Arzén a výborný Folklórny súbor Rozsutec.

Veľmi pozitívne možno hodnotiť aj spoluprácu Skalitého s partnerskou obcou Lednické Rovné, ktorú každoročne umocňuje tradičný futbalový zápas internacionálov: Skalité – Lednické Rovné.

Doba je iná, časy sa menia, ale existencia Goralských slávností zostáva nepochybne významným počínom obce Skalité v kontexte úspešných podujatí miestnej kultúry Slovenska. Za ich veľké pozitívum možno považovať aj vznik priateľských kontaktov obyvateľov prihraničných regiónov a spoločný záujem uchovať zvyky, hudbu, piesne a tance, ale aj nárečie našich predkov.

Všetkým ktorí sa podieľali na príprave a priebehu 34. ročníka Goralských Slávností patrí veľké poďakovanie s priáním, aby svoju priazeň tomuto významnému podujatiu zachovali aj v budúcnosti.

Spracovala Magdaléna Hacková

Skalitská vareška Kysucký pivný festival

Dňa 19. júla 2025 sa na námestí konal už 15. ročník podujatia Skalitská vareška spojený s 3. ročníkom Kysuckého pivného festivalu. Popoludnie otvorilo narazenie pivných sudov a začiatok varenia gulášov. Počasie nám veľmi prialo. Nechýbali zábavné súťaže a hry pre všetkých návštevníkov. Vyvrcholením podujatia bolo vyhodnotenie súťaže Skalitská vareška, po ktorom nasledoval bohatý večerný program. Na pódiu sa predstavila kapela Olympic revival band z Hradca Králové, ľudovú atmosféru navodila Goroľ Muzička zo Skalitého. Slávnostným okamihom večera bolo zapálenie Vatry zvrchovanosti. Do tanca potom zahral DJ Banderas. Na podujatí sa ponúkali tradičné jedlá, chutné pivo, bol pripravený bohatý kultúrny program a hlavne nechýbala dobrá nálada. Ďakujeme súťažiacim, účinkujúcim a návštevníkom za skvelú atmosféru, poslancom obecného zastupiteľstva, kultúrnej komisií, zamestnancom obce, obecnej prevádzkarne a všetkým dobrovoľníkom. Ďakujeme aj vzácnym hosťom, ktorí sa podujatia zúčastnili. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník tohto obľúbeného podujatia.

Letný hudobný večer prilákal návštevníkov

Dňa 18. júla 2025 sa v amfiteátri v Skalitom uskutočnil výnimočný hudobný večer. Na pódiu vystúpili **Kali a Peter Pann**, ktorí svojou energiou strhli celé publikum. **Kapela Sam Sebou** sa postarala o skvelú atmosféru a zábavu. Podujatie prilákalo množstvo návštevníkov nielen zo Skalitého, ale aj z okolitých obcí. Letný večer plný hudby, tanca a dobrej nálady si všetci užili naplno.

Amfiteáter plný spokojných detí

Počas leta potešili najmenších známi **Smejko a Tanculienka**. Plný amfiteáter a roztancované spokojné deti hovorili za všetko. Leto v Skalitom je plné programu pre všetky vekové kategórie. Na koncerty a vystúpenia už tradične prichádzajú aj diváci nielen z našej obce, ale aj z okolia, aj zo zahraničia. Veľmi krásnu atmosféru majú detské predstavenia v našom amfiteátri v publiku s našimi väčšími a menšími deťmi a ich rodičmi.

Pútnici na ceste do Čenstochovej zavítali aj do našej obce

Na svojej dlhej a náročnej ceste z Trnavy do poľskej Čenstochovej – do pútnického miesta k obrazu Matky

Božej Čenstochovskej – sa u nás v obci Skalité zastavili peší pútnici. Putujú stovky kilometrov s vierou, modlitbou

a odhodlaním, pričom ich kroky spájajú duchovné hodnoty, tradícia i vzájomná podpora. Pútnikov pozdravil pán starosta Jozef Cech s riaditeľkou Editou Špilovou.

Prítomnosť pútnikov bola pre nás veľkou radosťou a zároveň povzbudením. Púť nie je len o ceste, ale aj o stretnutiach s ľuďmi, ktorí na chvíľu otvoria svoje srdcia a ponúknu pohostinnosť či dobré slovo. Ďakujeme pútnikom za ich návštevu a prajeme im, aby ich cesta do Svätého miesta v Čenstochovej bola požehnaná a naplnená silou, ktorú budú čerpať nielen pre seba, ale aj pre všetkých, na ktorých budú v modlitbách pamätať.

Svätá omša v Kudlove pri kaplnke Povýšenia svätého Kríža

Hoci bol daždivý deň 14. septembra, napriek tomu prišlo na svätú omšu mnoho veriacich. Pri kaplnke sa každoročne koná výročná púť a slávnostná sv. omša v nedeľu po sviatku Povýšenia Svätého kríža, čo je 14. septembra. Hlavným celebrantom bol Miroslav Maňák, farský vikár Martin – Sever. Veľké poďakovanie patrí všetkým, ktorí slávnosť pripravili a postarali sa aj o malé občerstvenie.

Hudobná novinka

Dňa 10. septembra sme počas obľúbeného podujatia Pesničky z kasína v našom amfiteátri uviedli do života nové CD našej rodáčky Vlasty Mudrikovej, ktoré naspievala spolu s Petrom Šiškom. CD má názov „Poďme na to“. Veríme, že tieto krásne československé hity budú spájať ľudí na oboch stranách hranice a prinesú radosť poslucháčom doma aj vo svete. CD spolu s interpretmi uviedol do života starosta obce Skalité Jozef Cech.

Československé hity
v podaní Vlasty Mudrikovej
a Petra Šišku

Jednota dôchodcov Skalité informuje

Chceme sa s vami podeliť o zážitky a udalosti z činnosti nášho klubu za tretí štvrtrok roku 2025. Na členskej schôdzi v júni sa predsedníčka JD p. Mária Papíková poďakovala za dlhoročné úspešné vedenie speváckej skupiny „Seniorka“ p. Jožke Gonščákovej. Ďakujeme jej za čas venovaný skupine, za výber piesni a reprezentáciu

na festivaloch, prehliadkach v okrese a rôznych podujatiach v rámci obce. Prajeme jej veľa zdravia a šťastia.

Úvod mesiaca júl sa niesol v znamení nového začiatku speváckej skupiny „Seniorka“ pod vedením Mgr. Milady Kadelovej, ktorá začala aktívne pracovať na nácvikoch nových piesní.

Ako každý rok, aj tento sme sa 19. 7. zúčastnili „Skalitskej varešky“, kde sme súťažili vo varení gulášu. Pod taktovkou Gitky Legerskej pomáhali pri varení A. Krčmáriková, M. Kreanová, A. Čanecká a M. Papíková. Varenie držkového gulášu mal na starosti S. Legerský a pomáhali mu D. Klimek a J. Časnocha. Aj keď sme tentokrát nevyhrali, guláše všetkým chutili a navyše sa nám podarilo získať 1. miesto za „najkrajší stánok“, čomu sa veľmi tešíme.

V mesiaci august sme si 18. 8. naplánovali **spoločné stretnutie členov JD v altánku na Serafínove pri Snežienke**, spojené s opekačkou. V hojnom počte a vo veľmi príjemnej atmosfére, podporenej ľudovou hudbou Grúň sme privítali medzi nami aj starostu obce p. J. Cecha a prednostu p. P. Ivánka. Členky JD sa postarali o bohaté pohostenie. V družnej a veselej atmosfére sme strávili pekné popoludnie až do večera. Členkám, ktoré sa postarali o pohostenie ešte raz veľmi pekne ďakujeme.

20. 8. nás predsedníčka p. Mária Papíková reprezentovala na krajskej recitačnej súťaži v Kysuckom Novom Meste.

26. 8. sa uskutočnila spomienková oslava 81. výročia SNP pri pamätníku Prvej československej brigády J. Žižku v Makove, na ktorej sa zúčastnilo aj 10 našich členov.

Spevácka skupina „Seniorka“ v novom zložení mala svoju premiéru 4. 9. na Festivale seniorov Kysúc v Čadci, kde zaspievala tri piesne v skalitskom nárečí a zožala za výber a prevedenie veľkú pochvalu.

V rámci divadelného festivalu ochotníkov Palárikova Raková, bolo 18 našich členov dňa 11. 9. na divadelnom predstavení Bohdana, odkiaľ sme si odniesli pekný umelecký zážitok.

15. 9. sa konal vo farskom kostole **XX. ročník Mariánskej piesne**, kde sa predstavila aj naša spevácka skupina „Seniorka“, ktorá zaspievala tri krásne mariánske piesne. Tešíme sa na ďalšie jej vystúpenia.

Do ďalšieho obdobia vám prajeme pevné zdravie a ako hovorí Alice Morse Earle: „Každý deň nemusí byť dobrý, ale v každom dni je niečo dobré“, tak vám želáme veľa dobrých dní.

JD Skalité

Okienko do minulosti (32) O skalitských mlynoch

V tomto príspevku sa ešte vrátíme k histórii obce po tereziánskych a josefínskych reformách, do obdobia v ktorom nastal azda najväčší hospodársky rozvoj obce vo feudalizme. Bolo to v dôsledku reforiem, po prechode od nevoľníctva na formu poddanstva, kedy sa ľudia už mohli sťahovať a tiež si mohli zvoliť povolanie. Reformy boli pre rozvoj obce dôležité, ale nemenej dôležitým faktorom bola aj tvorivosť ľudí, našich predkov a nebolo toho málo. Lebo oddávna boli odkázaní iba na to čo si vedeli vyrobiť aby mohli v tomto, kedysi nehostinnom kraji prežiť. Potvrdzujú to listinné dôkazy. Pripomeňme si túto dobu na príklade stavby a využitia vodných strojov, výrazných atribútov tej doby, ktoré, aj keď sa nám nezachovali, vieme z archívnych zdrojov a máp dostatočne presne identifikovať kde a kto ich postavil a na čo slúžili. Pritom čo-to doplníme, upresníme niektoré údaje o nich a na staršej, nevelmi presnej, ale prehľadnej mape znázorníme ich miesto, tiež s pomocou súradníc.¹ Pre lokálpatriotov i pre peších turistov tým chceme pripraviť mapku trasy, akýsi „náučný chodník“ s názvom „Po stopách skalitských mlynov“, aby sa nám aj týmto spôsobom zachovali spomienky na zručnosť a usilovnosť našich predkov, ktorou si dokázali uľahčiť svoj neľahký život v tvrdej kysuckej realite. Ostatným rodákom by sme tým radi pripomenuli, že na miestach okolo ktorých chodia bez povšimnutia, stáli objekty, ktoré ovplyvňovali život našich predkov dlhé desaťročia. V kútiku duše musíme pocítiť aspoň štipku hrdosti na tieto diela predkov, na to čo dokázali. Veď v ktorej kysuckej dedine, i dokonca na Slovensku, bolo v ich histórii toľko vodných strojov. Porovnaním s inými dedinami zisťujeme, že mali jeden či dva dva mlyny, alebo píl. V našej obci je iba niekoľko významných pamiatok z minulosti a tak aspoň si zachovajme vedomosť o tom čo v obci jestvovalo, čo je našim dedičstvom.

Samozrejme, tieto objekty neboli nejaké ohromujúce stavby, ale jednoduché, účelné stavby, postavené s dôvtipom v prírodných podmienkach a pomocou vtedajších výrobných nástrojov. O tejto ére technického pokroku, akoby ex post, podával ešte v polovici minulého storočia fungujúci mlyn, ktorý si autor pamätá z detstva. Ten však bol v čase, keď sa autor začal zaujímať o jeho históriu práve vymazaný zo zoznamu technických pamiatok. Žiaľ. Dnes by mohol byť s pomocou niektorých fondov obnovený a bol by výrazným svedkom svojej doby a našej histórie.

V čase prvej, zatiaľ oficiálnej zmienky o obci žilo v obci v roku 1662 podľa odhadu okolo 550 – 600 ľudí. Počet jej obyvateľov, z tohto odhadovaného počtu, narástol za sto rokov odhadom asi na trojnásobok.

Podľa Urbára Strečnianskeho panstva z roku 1662 tu bolo 53 zárubkov, usadlosti a žiadna nebola opustená. Odhad počtu obyvateľov vychádza z toho, že rodiny boli viacpočetné, tzv. veľkorodiny, ktoré mali podľa rôznych zdrojov osem až dvanásť, ba i viac členov.²

Na porovnanie uvádzame, že v roku 1662 sa v súpise majetku hradu Strečno uvádza aj obec Čierne. V tom roku v nej žilo 26 osadníkov, v roku 1696 tu bolo 30 sedliackych usadlostí, z toho 11 opustených.

Najbližšia susedná dedina za hranicou Koniakov (Koniaków), ktorá patrila do Tešínskeho Sliezka, susedila so Slovenskom (Uhorskom) a súčasne aj bývalou Haličou (dnes Poľskom), mala v roku 1712 evidovaných iba šesť trvalých usadlostí.

S postupom osídlenia, s nárastom obyvateľstva, stavbou nových domov a s rozširovaním obrábaných pozemkov, sa začali využívať vodné stroje. Pravdepodobne to boli najprv mlyny na mletie obilnín rôzneho druhu, neskôr pily na rezanie

trámov a dosiek nielen pre panské hospodárstva, ale aj pre miestne obyvateľstvo a valchy na spracovanie vlnených tkanín.

Múka bola totiž pre život vtedajšieho miestneho obyvateľstva nenahraditeľná až do doby, kedy začali na Kysuciach pestovať a v strave prevládať zemiaky. V začiatkoch osídlenia sa múka získavala ručným tlčením obilia v stupách – drevených mažiariach (nár. stympa). Neskôr sa začal používať ručný obilný žarnov (nár. mlynek), ktorý sa používal v domácnostiach ešte v 20. storočí. Oba patrili k základnému vybaveniu všetkých roľníckych domácností. Získavanie muky v stupách, najmä, ak boli drevené, sa však dlho udržiavalo, lebo mali oproti kamenným mlynom určitú výhodu – múka neobsahovala drobné čiastočky kameňa, ktoré spôsobovali ľuďom žuvacie a tráviace ťažkosti. Rôzne druhy múky sa získavali osievaním na rôznych druhoch sít (nár. přetak), takisto patriacich do základného vybavenia domácností.

Podobné zloženie mlecej sústavy ako mal žarnov, t. j. dvojicu kameňov, spodný statický a vrchný kruhový, otáčavý kameň, bolo základom mlecej sústavy vodného mlyna s tým rozdielom, že otáčavý pohyb horného kameňa obstarávalo namiesto ruky človeka mlynské koleso.

LOKALIZÁCIA MLYNŮV, PÍL A VÁLCH NA VODNÝCH TOKOCH V OBCI

9., 10. Papíkov mlyn, Stenclákova píla

N49.502205° E18.882988° 501 m n. m.

Vodný stroj zaznačený na mape z roku 1793 bol pravdepodobne Papíkov mlyn. Súdiac podľa mapy, stáli obidva stroje vedľa seba, možno dokonca pod jednou strechou, na pravom brehu rieky, na hranici Stenclákovej a Papíkovej štvrtky. Pílu vlastnil Juraj Stenclák a majiteľom mlyna bol Michal Papík. Stenclákova píla bola pravdepodobne postavená neskôršie. Odborné miesto vody bolo pod ústím Krupelovho potoka. Náhon bol vo vybudovanom koryte pravdepodobne z dreva a kameňov a mal dĺžku asi 200 m. Nevie sa ako bola voda rozvádzaná na vodné kolesa a či vodné stroje mohli fungovať súčasne. Pôvodná trasa tohto náhonu je ešte dnes dobre rozoznateľná, lebo je sčasti lemovaná stromami a kroviskami.

8. Rovňanov mlyn (valcha)

N49.500505° E18.886238° 503.9 m n. m.

Nepodarilo sa jednoznačne preukázať, či išlo o mlyn alebo valchu. Je pravdepodobné, že fungoval ako mlyn aj ako valcha. Objekt bol postavený na ľavom brehu rieky na Rovňanovej štvrtke. Trasa prírodného kanála viedla povedľa starej, dodnes používanej cesty do placu U Kraviarov, teda cez celú šírku Kraviarovho zárubku, cez Cerchlanovu a Petrakovu polštvrťku. Pretínala dnešný dvor Horeličanovej firmy, kopírovala tok Skalitsčanky vo vzdialenosti 45 až 75 m až do svojho ústia. Koryto náhonu bolo vybudované pravdepodobne z dreva a kameňov malo dĺžku asi 550 m. Trasa náhonu je dnes zastavaná domami a záhradami v celej dĺžke. Vodný stroj je zaznačený na mape z roku 1793.

7. Kultánov mlyn

N49.500154° E18.895800° 514.9 m n. m.

Mlyn bol postavený na Martiniakovom zárubku, na pravom brehu potoka Rieka. Trasa prírodného kanála viedla v celej dĺžke po tomto zárubku. Odborné miesto bolo na úrovni bývalej poľnej cesty na Polanu. Voda sa do mlyna privádzala v kanáli vybudovanom pravdepodobne z dreva a kameňov a viedla povedľa dnešnej cesty k cintorínu v Riekach. Územie je dnes celkom zastavané. Nazvaný bol podľa prvého nájomcu, ktorým bol Ján Kultán, ktorý mal uzavretú zmluvu s panstvom v roku 1831 a v tom čase býval na tomto placi.

2. Gerátova valcha

N49.496191° E18.929763° 564.5 m n. m.

Z odberného miesta, ktoré bolo približne oproti kaplnke na Kudlove viedol prírodný kanál k valche Jána Geráta, ktorú postavil v roku 1831 na základe zmluvy s panstvom. Prírodný kanál od odberného miesta po valchu bol dlhý asi 200 m. Vodný spád bol dostatočný na to, aby valcha mohla fungovať a voda sa prepúšťala ďalej do náhonu na Vojčiniakov mlyn, takže mohol fungovať súčasne aj mlyn. Ide o zaujímavé, ojedinelé hydrotechnické riešenia.

1. Čaneckého mlyn

N49.497298° E18.941141° 588.2 m n. m.

Mlyn postavil Ján Čanecký na základe zmluvy so Strečianskym panstvom v roku 1831 na Čaneckovom potoku, ktorý mal dostatok vody z niekoľkých svojich prítokov a vodný tok mal dostatočný spád. Miesto malo výhodnú polohu, lebo bolo dobre dostupné zo zárubkov ako nižšie položených, Kudlovho, Strakovho a Tatarkovho, tak i vyššie položených až po hranicu a aj z ostatných zárubkov po ceste ktorá viedla na Mýto, od ktorej bol vzdialený asi 400 m. Mlyn mal zrejme veľmi krátky prírodný kanál postavený po pravom brehu potoka, ktorý ani nebol zakreslený na mape, odpadový kanál ústil priamo do potoka.

11. Kučapačov mlyn

N49.5099° E18.87030° 495 m n. m.

Mlyn patril k piatim najstarším mlynom v obci a je najpodrobnejšie zdokumentovaný. Bol postavený na Kysovom zárubku, na Filipovej štvrtke. Rieka blízko chotárnej hranice s Čiernym meandruje a na relatívne krátkom úseku svojho toku mala dostatočný spád a tak miesto bolo výhodné na postavenie mlyna. Prírodný kanál mal od odberného miesta po mlyn dĺžku asi 460 m. Voda prúdila do mlyna kanálom od odberného miesta vo výkope a potom, až do mlyna, vo vybudovanom koryte. Pôvodná trasa tohto kanála je zastavaná. Autor si mlyn pamätá z detstva, kedy ho aj niekoľkokrát navštívil. Mlyn mal múčnu truhlu, t. j. triedenie múky a otrúb. Mlyn nazývali podľa prvého nájomcu Juraja Kučapaču. Po vymretí tohto rodu po meči sa mlyn nazýval podľa miesta, kde bol postavený, U Filipa. V čase, keď bol mlyn ešte funkčný, t. j. začiatkom 50. rokov 20. storočia, patril Ondrejovi Zoňovi. Objekt bol v roku 1978 zdokumentovaný Kysuckým múzeom s cieľom vyhlásiť ho za kultúrnu pamiatku. Podľa získaných informácií nedošlo k dohode medzi Pamiatkovým úradom a vlastníkmi nehnuteľnosti, takže objekt nebol do zoznamu zapísaný. V súčasnosti sa na parcele nachádzajú zvyšky objektu.

5. Chovancov mlyn a píla

N49.498770° E18.899831° 517.5 m n. m.

Chovancov mlyn bolo druhé unikátne hydrotechnické veľmi premyslene postavené dielo. Unikátnosť diela spočívala v tom, že odoberal vodu z dvoch zdrojov. Jeden odber bol z Chovancovho potoka, ktorý tečie poza Starý cintorín. Druhý odber vody bol z rieky pod mostom cez Buroňov potok a viedol korytom v zemi po ľavom brehu rieky, až na miesto na ceste do Kepusa, kde sa obidva kanály spojili. Vodný stroj bol postavený na mieste kde je dnes rodinný dom a poháňal nielen mlyn, ale aj pílu. Odborom vody z dvoch zdrojov sa docielila jeho celoročná prevádzka. Prestal fungovať po postavení železničnej trate Skalité-Zwardoň. Mierna vyvýšenina na ceste do Kepusa pripomína zasypávaný prírodný kanál. Vodný stroj je zaznačený na mape z roku 1793.

6. Potočárov mlyn

N49.494020° E18.892819° 549.3 m n. m.

Posledný vodný stroj v obci postavil Ondrej Potočár v 50. rokoch 20. storočia. Inšpiráciu, vzor na jeho stavbu hľadal v širokom okolí obce, dokonca aj v Sliezsku. Ako neobyčajne zručný remeselník postavil viacúčelový vodný stroj. Fungoval ako píla, poháňal brús, točárku a piest v maselnici, kde sa stĺkala smotana na maslo, ap. Mohol pracovať aj pri malom množstve vody, lebo mal pomerne ľahko vymeniteľné vodné kolesa. Stal na Chovancovskom potoku v mieste kde odbočovala poľná cesta na Lieskovu povedľa kasární. Objekt po elektrifikácii obce zanikol.

4. Časnochovský mlyn

N49.492848° E18.907733° 532.4 m n. m.

Bol postavený na pozemku pred mostom na Tridsiatku, dnes v záhrade rodinného domu č.1157. Písomná informácia o ňom sa nenašla. Nevie sa či fungoval ako mlyn, alebo aj ako píla. O jeho existencii sa vedelo iba z ústneho podania a to že patril Časnochovcom-Tridsiatnikom. Na tomto základe sa pátralo v starých mapách a jeho existenciu sa podarilo potvrdiť na mape z roku 1793, uloženej v MOL Budapešť. Patril teda k najstarším mlynom v obci. Mlyn prestal fungovať v roku 1823 po tom, ako sa postavil most cez Vreščovský potok a nová cesta ktorá viedla z obce na Zwardoňské sedlo. Stavba cesty prerušila jeho niekoľko sto metrov dlhý prírodný kanál zo Sihiel.

3. Vojčiniakov mlyn

N49.497052° E18.924508° 562.7 m n. m.

Mlyn bol postavený na ľavom brehu Skalitského potoka na Cholujovom zárubku, na Cholujovej štvrtke. Mlynský náhon viedol cez Kudlov nižný zárubok a odber vody bol naproti kaplnke na Kudlove a bol spoločná aj po Gerátovu valchu. Voda od odberného miesta sa do mlyna privádzala takmer po celej dĺžke vo vykpanom kanáli dlhom asi 420 m, ktorý je dnes celkom zastavaný. Prvým nájomcom mlyna bol pravdepodobne Jozef Vojčiniak, ktorý mal uzavretú zmluvu s panstvom a v tom čase býval na Kudlovom zárubku.

Kedy začali zemiaky prevládať v strave ľudí nad múkou a vytvorili na dlhé roky nový stravovací základ ľudí v obci sa nedá presne určiť. Podľa niektorých bádateľov sa to začalo nariadením Márie Terézie v poslednej štvrtine 18. storočia. Podľa osobného názoru autora však k ich pestovaniu prispeli aj vojaci, synovia roľníkov, ktorí sa v „storočí vojen“, v 17. storočí, pohybovali po celej Európe. Tam sa zoznámili s touto potravinou a pochopili jej význam pre stravovanie skôr ako šľachta a mohli ich priniesť domov. Táto pravdepodobná možnosť, zdá sa, nebola preskúmaná a v historických zdrojoch sa ani nespomína.

Vodný stroj obvykle mlyn sa stal, najmä v počiatkoch osídlenia, dôležitým prvkom v obci a mlynárstvo, bolo jedno z najdôležitejších remesiel.

Kedy boli v obci postavené prvé vodné stroje nie je známe. Jestvuje však listinný dôkaz o tom, že už pred rokom 1770 bolo v obci 5 gazdovských mlynov. Tento dôkaz je v zázname z 22. 08. 1770, kedy do obce prišli stoliční úradníci a stretli sa s richtárom, prisáznymi a najstaršími obyvateľmi, aby zistili informácie o obci pred vydaním tereziánskeho urbáru v roku 1772. Zástupcovia obce vtedy uviedli, že: „*Mlinov No 5 Gazdov prisluchajiczich, w osade naszej sa nachaza, w kterich Zbozje nasze mjelame*“.

Tvrdenie zástupcov obce sa potvrdilo po preskúmaní mapy.³ Mlyny, resp. vodné stroje sú na nej zaznačené. Tu sme ich označili ako mlyny: Kučapačov, Papíkov, Kultánov, Chovancov a Časnochov.

V jednej monografii obce sa uvádza, že už v roku 1720 tu boli štyri malé vodné mlyny, ale neuvádza sa ktoré to boli.

Vo všeobecnosti sa v minulosti používalo na označenie vodného stroja názov mlyn. V niektorých prípadoch preto nevieme presne či išlo iba o mlyn, alebo pílu, či valchu.

Na postavenie vodného stroja, na jeho technické a konštrukčné znaky, stavebné a priestorové riešenie mali vplyv geografické podmienky. Na Slovensku hovoríme o panónskom type mlyna, charakteristickom pre nížinné oblasti, s murovanou architektúrou a kolesom na spodný náhon a o karpatskom mlyne s vrchným náhonom na koleso na menších tokoch a zrubovej konštrukcii stavby, ktorá bola typická aj pre Skalité.

Vodné stroje, mlyn, píla a valcha, mali rovnaký princíp pohonu – od vodného kolesa. Kruhový pohyb mlecieho kameňa bol odvodený prevodom od kruhového pohybu vodného kolesa. V prípade pily sa menil kruhový pohyb od vodného kolesa na priamočiary zvislý pohyb pomocou prevodu a excentra a v prípade valchy bol pohyb hriadeľa vodného kolesa priamo spojený s hriadeľom valchy. Rýchlosť otáčania sa regulovala prítokom vody na vodné koleso.

Usporiadanie dvojice kameňov – spodný statický a vrchný kruhový, otáčavý kameň, ktoré boli základom mlecej sústavy vodných mlynov, sa označovalo ako mlynské kameňové zloženie.

Tu pripomenieme niektoré zaujímavosti identifikované z historických prameňov, ktoré dokladajú s akou neobyčajnou vynaliezavosťou a zručnosťou dokázali tieto podmienky naši predkovia využiť pri stavbe vodného stroja.

Pre výkon vodného stroja bolo určujúce prietokové množstvo vody na koleso a jej spád. Výdatnosť a stálosť vodného toku určovali počet dní v roku, počas ktorých mal vodný stroj dostatok hnacej vody. Okrem sucha obmedzovali jeho celoročnú prevádzku aj iné extrémny počasia, ako záplavy a zamŕzanie vody.

Počet dní v roku, v ktorých vodné stroje v Skalitom pracovali, ťažko odhadnúť, lebo sa nezachovali záznamy, ale v odborných publikáciách sa odhaduje, že vhodná hnacia voda sa vyskytovala v priemere asi 150 dní v roku.⁴ Denný mlecí výkon vodného mlyna sa odhaduje približne 100 kg obilia, v závislosti od výdatnosti vodného zdroja i veľkosti kameňov.

Z konštrukčného hľadiska výkon vodného stroja ovplyvňovalo najmä koleso a jeho konštrukcia. Kolesá na vrchnú vodu mali vyššiu účinnosť než kolesá na spodnú vodu. Významnú úlohu mala tiež veľkosť mlecích kameňov, materiál, z ktorého boli vyrobené a rýchlosť ich otáčania.

Kolesá na hornú vodu mali účinnosť asi 60 – 75 %. Odhaduje sa, že na pohon mlyna s jedným kameňovým zložením bol potrebný výkon 3-4 HP (konských síl), t. j. (2,3-3,1 kW). Priemer vodných kolies bol približne 2,5-3 m, šírka 60-80 cm. Prevodový pomer medzi ozubením palečného kolesa a cievami pastorka bol 1:10 až 1:14.

Osadiť palečné koleso s pastorkom a nastaviť chod mlynského stroja patrilo k mlynárskemu remeslu. Mlynári, ako aj ostatní majitelia vodných strojov, boli preto považovaní v dedine za všeobecne zručných majstrov, ktorí ovládali tesárčinu i kováčske remeslo.

Informácie o vodných strojov (mlynoch) v Skalitom pochádzajú z dvoch zdrojov, z ústneho podania a z archívnych dokumentov.

V ústnom podaní sa medzi ľuďmi zachovala informácia o tom, že najstarší vodný stroj v obci, pravdepodobne mlyn, bol postavený na Časnochovom zárubku powyše mosta na Tridsiatku v smere na Serafinov, dnes objekty servisu aut, kde bola údajne aj kováčňa. Tá mala slúžiť na podkúvanie koní a prípadnú opravu vozov kupcov pred cestou na Zvardoňské sedlo. Miesto sa ešte v polovici 20. storočia nazývalo U Kovoľa (nár. kovoľ). Písomná zmienka o ňom sa však nenašla.

Spôhlhivo sú dokumentované mlyny, ktoré vznikli niekedy pred, resp. v roku 1831, o ktorých sa našli zmluvy medzi ľuďmi ktorí ich postavili a panstvom. Z textu archívnych dokumentov vyplýva, že išlo o vodné stroje (mlyny, pily a valchy), ktoré už jestvovali pred rokom 1770 a v roku 1831 si právo mlyna uplatnila zemepanská vrchnosť a tá ich prenajímala poddaným. Každá zmluva je uvedené rovnakou formuláciou:

Odevzdava se predmenovanemu Obivatelevi Skalitskemu

a spolu poddanemu Panskemu od 1. januara 1831 do ďalšej Wule Panskej Pravo mlyna jedneho zloženia, svojima nakladky prvšich Rokov vibudovaneho, aby on v Mlyne všelijake zbožy, pokut pokonany od teho horepsaneho užitku Cens platity SL. Panstvi bude, mleti slobodne mohel.

Pozn.: V textoch zmlúv sa používa pojem mlyn aj pre iné vodné stroje.

Panstvo využívalo svoje právo budovať v dedinách mlyny, pily, valchy, krčmy a jatky vo vlastnej réžii, alebo toto právo postupovali na základe zmluvy poddaným. Do postavených objektov potom panstvá pozývali obyvateľov znalých toho remesla aj z iných svojich panstiev v krajine. Nájom trval zväčša tri roky a platil sa v určených splátkach. Podmienky, za ktorých panstvo prenajalo „právo mlyna či právo pily, alebo valchy“, boli dohodnuté v zmluve.

Poddaný, prevzal mlyn na neurčito a musel dodržiavať predovšetkým ceny podľa stolicou nariadeného cenníka. Nie sú tu vymenované iné povinnosti zmluvných strán, ako to bývalo vtedy zvykom v iných prípadoch. Predpokladá sa preto, že nájomca si všetky opravy v mlyne hradil sám, zrejme však drevo na opravy mlyna a mlynárske náradie dostal od panstva.

Dňa 10. 02. 1831 Strečnianske panstvo podpísalo zmluvy s deviatimi obyvateľmi obce, ktorým prideliло:

právo mlyna: Jurajovi Kučapačovi, Michalovi Papíkovi, Jánovi Kultánovi, Michalovi Rovňanovi, Jozefovi Vojčiniakovi a Jánovi Čaneckému,

právo pily: Jurajovi Stenchlákovi a Jánovi Chovancovi,

právo valchy: Jánovi Gerátovi.

Všetky zmluvy boli napísané v rovnakom znení a boli podpísané v tom istom dni, menilo sa iba meno nájomcu a poplatok v prípade mlyna, pily či valchy.

Presná lokalizácia týchto objektov bola zložitá úloha, lebo v zmluvách sa ich poloha neuvádza. Náповeďou bolo meno nájomcu, lebo predpokladáme, že o prenájom práva mlyna, pily či valchy sa usiloval človek, na ktorého zárubku bolo vhodné miesto pri vode. Našla sa mapa, vyhotovená o viac ako tridsať rokov neskôr, ktorá sa podrobne preskúmala spolu s prítokmi, s cieľom identifikovať objekty, na ktoré boli uzatvorené zmluvy s panstvom. Na mape sú vyznačené zárubky a štvrtky a aj objekty s vodnými strojmi. Z iného dokumentu sa zistili mená vlastníkov zárubkov, štvrtiek, polštvrtiek a z ďalšieho dokumentu sa dalo zistiť, či v zmluve uvedený nájomca, resp. jeho rodina tam bývala. Tým boli objekty identifikované.

Žiadny vodný stroj v obci nebol postavený priamo na koryte rieky či potoka. Bolo to z obavy pred povodňami.

Okrem hlavného toku rieky boli odberné miesta náhonov na potoku Rieka pre Kultánov mlyn a na Čaneckovom potoku Čaneckého mlyn.

Raritou bol vodný stroj, ktorý postavil Ondrej Potočár na konci 40. rokov 20. storočia, teda takmer 120 rokov po tom

ako Strečnianske panstvo prideliло posledné právo mlyna. Tento vodný stroj si autor dobre pamätá, pretože akákoľvek činnosť, ktorá sa tam robila, vzbudila jeho záujem i záujem deti z blízkeho okolia. Bol postavený tesne poniže, dnes už nepoužívaným priechodom poľnej cesty na Lieskovú cez Chovancovský potok. Nepodarilo sa presne zistiť dôvod prečo bol postavený ani či žiadal o nejaké povolenie. Pravdepodobne nie.

O. Potočár bol neobyčajne šikovný remeselník a vodný stroj zhotovil veľmi premyslene, pravda, s využitím technológií vtedy dostupných. Autor si pamätá, že tento majster zhotovil drevený bicykel s kormidlom nad predným kolesom, ktorému chlapci z okolia vďačia za výcvik v bicyklovaní. Predtým ako O. Potočár postavil mlyn ponavštevoval posledných žijúcich mlynárov v širokom okolí obce, dokonca aj v Sliezsku a až potom, podľa získaných poznatkov, začal stavať. Prívodný kanál bol veľmi krátky, iba niekoľko metrov a spád vody bol asi 3 metre. Vyhotovil dve vodné kolesa. Jedno priemerom asi 60 centimetrov a druhé s priemerom asi 110 centimetrov. Dali sa dali pomerne jednoducho a rýchlo vymeniť pomocou kladkostroja, podľa toho ako prácu mal vodný stroj vykonávať a podľa množstva pretekajúcej vody. Pre pohon gátra sa používalo väčšie koleso, pre pohon tokárky a brúsu menšie koleso. Prítok vody sa ovládal zvnútra objektu lanom napojeným na páku spojenú s prepacom vody v prívodnom drevenom žľabe.

Autor si spomína na nevelkú, doskami obitú šopu, na jej konštrukčné usporiadanie a vybavenie. Bol to vskutku polyfunkčný objekt. Ale nebola tam, pre mlyn typická, kamenná mlecia sústava. Rezali sa tam trámy, fošne, dosky; bola tam tokárka na opracovanie dreva, kamenný brús na ostrenie poľnohospodárskeho náčinia a zariadenie na mútenie mlieka v maselnici, ktorým sa nahradila fyzicky náročná a zdĺhavá práca.

Toto zariadenie však bolo raz využité aj inak. Keď sa ženil jeho príbuzný Michal Potočár tak Ondrej pripevnil k zariadeniu tyč, ktorá vyčnievala až nad strechu, na ňu upevnil mladú briezku vyzdobenú papierovými mašľami a ovešanú zvoncami. Keď sa blížil svadobný sprievod z miestnej časti Potok, Ondrej pustil vodu na koleso a brieзка sa začala pohybovať hore-dole a zvence sa rozozvučali keď sprievod prechádzal okolo mlyna do kostola.

Najstarším mlynom bol mlyn pod cestou, ktorý podľa ústneho podania patríl Časnochovcom – Tridsiatnikom. Miesto je dnes v záhrade rodinného domu. Písomná informácia o ňom sa nenašla, ale o jeho existencii svedčí jeho vyznačenie na mape⁵, ktorú autor našiel v MOL Budapešť. Tento mlyn prestal fungovať po tom, ako sa postavil most cez Vreščovský potok a nová cesta do Haliče v roku 1823, ktorá prerušila jeho niekoľko sto metrov dlhý prívodný derivačný kanál Vreščovského potoka zo Sihiel.

Miesta, kde boli mlyny postavené, sú zakreslené do mapy pred niekoľkými rokmi. Treba mať však na pamäti, že tok riek i potokov sa od času zhotovenia mapy roku 1864⁶, z ktorej sa vychádzalo, miestami menil koryto, ale aj tak si dnes môžeme urobiť pomerne presnú predstavu, kde bol objekt postavený. Treba poznamenať, že aj stav potokov sa oproti dnešku iný. Potoky boli na vodu oveľa bohatšie a korytá boli plytšie natoľko, že sa dali na miestach, kde križovali poľné cesty (nár. prígon), okrem povodní, voľne prechádzať.

U niektorých objektov, napr. u mlynov Jána Čaneckého, Ondreja Potočára bol iba veľmi krátky prírodný kanál.

V obci nebolo veľa vhodných miest na postavenie vodných strojov. Napriek tomu bolo ťažké nájsť valchu Jána Geráta. Až po opätovnom, podrobnejšom preskúmaní celej mapy, toku rieky, od jej prameňa na Serafinove po chotárnu hranicu s Čiernym, sa ju podarilo identifikovať. Bola postavená na trase náhonu Vojčiniakovho mlyna na Kudlove. Išlo o unikátne hydrotechnické dielo, lebo jeden derivačný kanál a to isté prietokové množstvo vody sa využívalo pre dva vodné stroje, pričom každý z nich mal dostatočný spád vody. Trasa tohto náhonu sa spomína aj v publikácii.⁷

Na hlavnom toku rieky boli odberné miesta náhonov pre: Kučapačov mlyn, Stenchlákovu pílu, Papíkov mlyn, Rovňanov mlyn, Chovancov mlyn a pílu, Vojčiniakov mlyn a Gerátovu valchu. Na prítoku Rieka bolo odberné miesto vody pre Kultánov mlyn a na Čaneckovom potoku pre Čaneckého mlyn.

Nepodarilo sa však hodnoverne zistiť, či mlyn Michala Rovňana bol mlynom, alebo valchou. V zmluve podpísanej so Strečnianskym panstvom i v niektorých ďalších dokumentoch je objekt uvedený ako mlyn, ale v jednom daňovom súpise je zapísaný ako valcha. Objekt však bol určite postavený a ako vyplýva zo zmluvy bol aj prenajatý. Možnože fungoval ako mlyn a aj ako valcha. Mlyn Jána Kultána je spomínaný tiež v spisoch o súdnom spore medzi potomkami Jána Kultána a potomkami Juraja Gonščáka v období rokov 1699 – 1755.

Podľa katastrálnej mapy vyhotovenej v roku 1864, na ktorej boli miesta mlynov identifikované, bol Rovňanov mlyn postavený na štvrtke, ktorá bola medzi Petrákovou a Kristiánovou štvrtkou a označená ako Rovňanova.

Právo mlyna a právo píly v 17. storočí patrili k právam dedičných richtárov (šoltýsov)⁸, ale v Skalitom sa takúto súvislosť nepodarilo preukázať.

Stavba mlyna bola pre osadníkov zrejme oveľa dôležitejšia ako stavby píly. V obciach bývalo viac mlynov ako píl. Osadníci boli totiž zdatní tesári a na stavbu svojich domov si drevo obvykle kresali. Na píle sa rezali zrejme iba dosky a stavebné drevo pre vrchnosť, ktoré sa z obce dopravovalo plŕami.

V niektorých prípadoch nešlo iba o mlyn alebo pílu, ale o polyfunkčný objekt, teda o mlyn aj pílu, alebo mlyn a valchu. V Skalitom sa nachádzali tiež takéto objekty. Išlo o Stenchlákovu pílu, ktorá bola na jednom mieste spolu s Papíkovým mlynom

a pravdepodobne mali spoločný náhon, ktorý sa iba tesne pred objektom delil na dva, jeden do píly a druhý do mlyna. Druhým polyfunkčným objektom bola Chovancova píla. V tesnej blízkosti bol aj mlyn. Tretím takýmto objektom mohol byť Rovňanov mlyn, ktorý bol v niektorých archívnych zdrojoch označovaný ako valcha.

Valchy sú na Slovensku známe pravdepodobne od 16. storočia a súvisia pravdepodobne s valašským osídlením územia okolo karpatského oblúka, teda aj kysuckých Beskýd. V niektorých kysuckých a oravských dedinách fungovali až do polovice 20. storočia.

Valchovanie súkna sa používalo na spevnenie a zhutnenie pomerne riedko tkanej vlnenej látky, vyrobenej na domácich tkáčskych stavoch – krosnách (nár. krosna), ktoré obsluhovali obvykle tkáčky, ale aj tkáči (nár. knopi). Na krosnách sa tkali aj domáce koberce z použitých textílií. Niektoré tkacie stavy sa používali v obci ešte v polovici 20. storočia.

Látka na súkno sa pri valchovaní poskladalo do tzv. kadluba⁹ s horúcou vodou, ubíjala sa tlkom, čím sa scvrkávala a na jej povrchu sa tvorili jemné krátke chlípky. Látka tým získavala väčšiu hustotu, pevnosť a trvanlivosť a zmenila sa na súkno. Pôvodne sa súkno vyrábalo po domácky tak, že sa do stúp (vydlabaných jedľových kmeňov) naskladala vlnená látka, zaliala sa horúcou vodou a ubíjala drevenými tlkami, hnetla sa rukami. Keď voda ochladla, priliala sa ďalšia horúca voda a postup sa opakoval dovtedy, kým látka nezhusťla a nespľstnatela. Valcha proces výroby súkna zmechanizovala a urýchlila.

Valchy sa stavali v samostatných objektoch v blízkosti potoka, rieky, alebo z nich odvedeného umelého koryta, často v blízkosti už jestvujúceho vodného mlyna, alebo vodnej píly, príp. boli jeho súčasťou.

Podstata konštrukcie valchy bola rovnaká ako u ostatných vodných strojov v tej dobe, mlyna, alebo píly. Hriadeľ vodného kolesa, ktorým bola valcha poháňaná, mal po svojom obvode výstupky – vačky, ktoré pri otáčaní hriadeľa nadvihovali drevené ramená na koncoch s upevnenými drevenými kladivami. Tie po nadvihnutí dopadali vlastnou váhou do plytkého kadluba, umiestneného pevne v zemi, v ktorom bola poskladaná vlnená látka namočená v horúcej vode. Voda v kadlube sa po vychladnutí vymenila za horúcu a postup sa opakoval. Drevené kladivo malo na činnej ploche drážky na zvýšenie účinku splstenia látky. Drevených kladív mohlo byť na jednom hriadeľi niekoľko. Rameno s kladivom bolo na druhom konci otočne upevnené na nepohyblivom hriadeľi a dalo sa kedykoľvek vyradiť z činnosti tak, že sa nadvihlo povrazom upevneným na ramene pri kladive a preveseným cez žrdku pod povalou. Vyradenie kladiva z činnosti sa používalo vtedy, keď bolo treba upraviť či prevrátiť vlnenú látku uloženú v kadlube.

Celý proces výroby súkna, kým vlnená látka sa stala hustou a pevnou, teda súknom, trval údajne dvadsaťštyri hodín. Za ten čas sa vlnená látka zrazila asi na polovicu svojej pôvodnej

dĺžky. Väčšia hrúbka súkna sa dosahovala opakovaným procesom valchovania.

Na získanie farebného súkna sa do valchy pridávali farbivá, obvykle prírodné. Valchy sa údajne využívali aj na pranie mužských nohavíc.

Jedľové drevo sa na výrobu súčastí valchy používalo preto, lebo neobsahovalo živicu. Vo valche sa po celý čas výroby súkna ohrievala v kotle nad ohniskom voda, takže v miestnosti bolo veľa pary i dymu. Valchu preto obsluhovali väčšinou muži.

Pravdepodobne každá kysucká obec mala onedlho po svojom založení postavený mlyn a pílu. Kysucké mlyny i píly boli závislé od zrážok a tým od prietokov vody v náhonoch.

Niektoré vodné stroje boli postavené veľmi dômyselne. Boli ľahko dostupné vozom z cesty. Proti nedostatku vody sa zabezpečili tým, že odberné miesta boli pod ústím prítokov rieky, príp. sa do jedného náhonu priviedla voda z iného potoka, ako tomu bolo napr. u mlyna a píly Juraja Chovanca.

Konštrukcia píly bola podobná ako u mlyna alebo valchy. Na hriadeľ vodného kolesa, ktorým bola píla poháňaná, bolo osadené palečné koleso, neskôr kovové koleso s ozubením. Zaberalo do menšieho ozubeného kolesa osadeného na samostatnom hriadeľi, na ktorom bolo osadené koleso s excentrom. Prevodový pomer bol podobný ako u mlyna, asi 1:10. Hriadeľ s týmto kolesom a excentrom bol otočne uložený v ložiskách

na podperách, ktoré boli pevne zabudované do zeme. V jednej rovine nad týmto hriadeľom sa v drážkach zvislo pohyboval rám. V ňom boli upevnené listy jednej alebo viacerých píl tzv. gater. Rám s pilami bol spojený pomocou tyče s excentrom, ktorým sa menil kruhový pohyb od vodného kolesa na priamočiary zvislý. Od pohybu rámu bol cez pákový prevod odvodený aj pohyb vozíka, na ktorom bo upevnený kmeň stromu, a ten ho prisúval do rezu gátra. Dnes po týchto technických objektoch nezostali, okrem archívnych záznamov a máp, žiadne dôkazy.

Naša fiktívna trasa „Po stopách skalitských mlynov“ by sa mohla začať od najvyššie položeného objektu, Čaneckého mlyna a končila by pri Kučapačovom mlyne (Zoňovom mlyne). Približná poloha vodných strojov je na mapke zvýraznená šípkou od tabuľky, v ktorej sú uvedené podstatné údaje o objekte, vrátane jeho stručnej histórie a presnejšej polohy podľa súradníc.

Text neprešiel jazykovou úpravou.

PAVOL LAŠ, Ing., CSc.,

člen Slovenskej genealogicko-

heraldickej spoločnosti,

člen Slovenskej asociácie novinárov

Poznámky:

- 1 Súradnice polohy mlynov pomohol upresniť M. Gonščák, pracovník OÚ Skalité
- 2 Choluj, D.: Skalité monografia obce,. Vydal OcÚ Skalité, 1993, s. 154
- 3 Mappa exhibens metales inter Regnum Hungariae et Ducatum Silesiae z roku 1793 uložená v MOL Budapešť.
- 4 http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/kulhoni_magyarsag/2010/sk/mlyny_a_mlynarske_remeslo/pages/002_ladislav_mlyn-ka.htm
- 5 Mappa exhibens metales inter Regnum Hungariae et Ducatum Silesiae z roku 1793 uložená v MOL Budapešť.
- 6 Skalité helység határának térképe (Mapa miestneho chotára v Skalitom), ŠA v Bytči, inv. č. 2250.
- 7 Choluj, D.: Skalité monografia obce,. Vydal OcÚ Skalité, 1993, s. 57
- 8 <http://www.kysuce.sk/cl/71/kysucke-vodne-mlyny-a-pily.html>
- 9 kadlub – nádoba vyrobená z jedľového dreva, niekedy aj vydlabaná v odrezku jedľového kmeňa, po obvode spevnená obručami.

Združenie individuálnych vlastníkov lesov Skalité

Vážení majitelia lesných pozemkov,

v šiestom mesiaci prišiel zaplatiť nájom za nevykladaných vlastníkov lesných pozemkov. Predsedovi ZIVL, ako obhospodárovateľovi ako aj výboru ZIVL sa podarilo skreslať výšku nájomného o 25 000 Eur menej.

Preto sme zvolali Valné zhromaždenie, ktoré sa uskutočnilo 13.07.2025 na ktorom zástupcovia jednotlivých štvrtiek v počte 99 hlasov odsúhlasili zaplatenie vypočítanej výšky nájomného podľa skutočnej vyrúbanej drevnej hmoty. Ďalej odsúhlasili podpísanie nájomnej zmluvy s OZ Čadca do roku 2028. Ak by nebola podpísaná nájomná zmluva s OZ Čadca do konca roka 2028 by majitelia lesných pozemkov nemohli

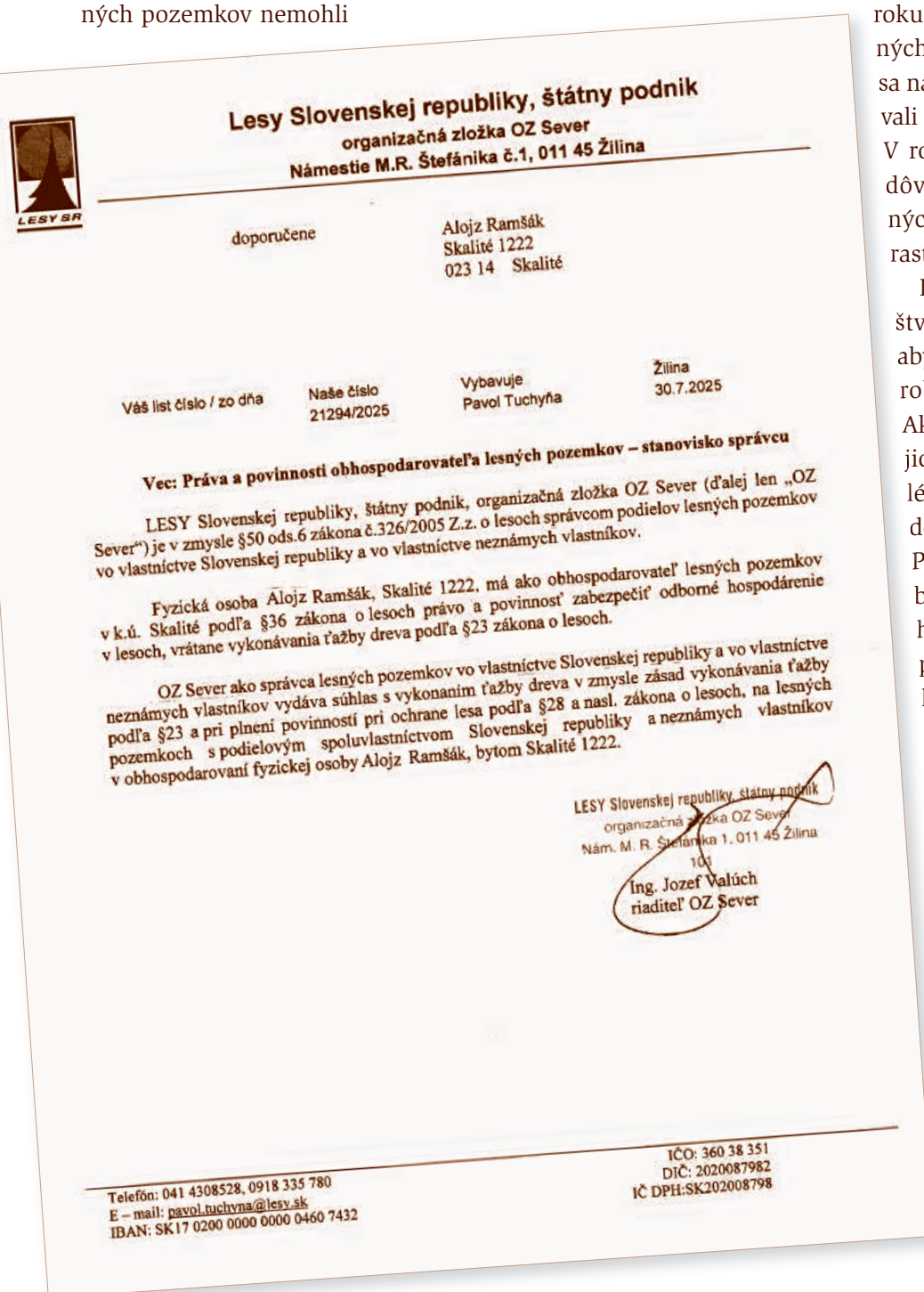
rúbať drevnú hmotu v lesných porastoch. To bola jedna z možností pre zachovanie združenia, ináč by združenie padlo a lesné pozemky na Skalitom by patrili Štátnym lešom SR. Preto na Valnom zhromaždení sa dohodlo, že vedúci štvrtiek zabezpečia platbu za nájomné za nevykladaných majiteľov lesných pozemkov. Buď vyberú peniaze od každého majiteľa, alebo vyrúbu časť drevnej hmoty, následne ju predajú a tým budú mať peňažné prostriedky na vyplatenie nájomného.

Pripomínáme vám, že pri prevzatí lesných pozemkov od Štátnych lesov do združenia bolo 127 hektárov nevykladovaných majiteľov lesných pozemkov. Od roku 2008 bol vytvorený prvý 10 ročný plán a už v tom roku sa mal platiť nájom za nevykladovaných majiteľov lesných pozemkov. Darilo sa nám to oddialiť, tým, že ľudia si vykonávali dedičské konania po svojich predkoch. V roku 2024 Štátne lesy SR prišli z toho dôvodu, že narástol počet nevykladovaných majiteľov na 222 hektára lesných porastov.

Preto ešte raz apelujeme na vedúcich štvrtiek a majiteľov lesných pozemkov, aby prispeli k zaplateniu nájomného a nerobili napriek poctivým štvrtkárom. Ak chcú majitelia ďalej hospodáriť vo svojich štvrtkár, tak musia prispieť k plynulému vyplateniu nájomného za nevykladaných majiteľov lesných pozemkov. Preto výbor a predseda združenia zabezpečili, aby nedošlo k výrubu drevnej hmoty Štátnymi lesmi tým, že bola podpísaná dohoda zo štátnymi lesmi SR, ktorú prikladáme do prílohy č.1.

Mimo toho apelujeme na majiteľov lesných pozemkov, že po vyťažení drevnej hmoty zostáva neporiadok v lesných porastoch. Všetky povinnosti majiteľa, ktorý vykonáva ťažbu dreva sú napísané na povolenke na výrub drevnej hmoty.

V Skalitom, dňa 30. 9. 2025
predseda a výbor ZIVL

Matrika obce Skalité jún 2025 – september 2025

NARODENÉ DETI

Lukáš Šopa
Tomáš Zverec
Timotej Tarabáš
Juraj Vasil'
Tomáš Vrábel
Michal Polák
Vanesa Macurová

ÚMRTIE OBČANOV

v obci Skalité

Eva Ježíková 65 r.
Terezia Gonščáková 83 r.
Žofia Kožáková 89 r.
Vladimír Greguš 55 r.
Anna Gavláková 86 r.
Jozefa Gonščáková 90 r.
Ján Serafin 65 r.

ÚMRTIE OBČANOV

mimo obce Skalité

Mária Lašová 72 r.
Jozef Vrana 86 r.
Žofia Martiniaková 82 r.
Milan Papšo 70 r.
Milada Padyšáková 70 r.
Ján Hronec 54 r.

PRIHLÁSENÍ OBČANIA K TRVALÉMU POBYTU

K trvalému pobytu do obce Skalité
sa **prihlásilo: 15**

ODHLÁSENÍ OBČANIA Z TRVALÉHO POBYTU

Z trvalého pobytu sa odhlásilo: **19**

POČET OBYVATEĽOV

Počet obyvateľov k 25. 9. 2025: **5187**

MANŽELSTVÁ UZAVRETÉ V OBCI SKALITÉ

Martin Kolkus a Katarína Šmatlavová
 Andrej Tomašec a Eva Lašová
 Adam Macko a Kristína Kubušová
 Dominik Čanecký a Mgr. Natália Časnochová
 Patrik Manák a Kristína Lucáková
 Jaroslav Janura a Stanislava Kasáková
 Dávid Mikula a Nikola Kullová
 Patrik Urbánek a Miroslava Časnochová
 Ing. Filip Hossner a Ing. Natália Trybulová
 Ľubomír Pančík a Simona Grochalová
 Tomáš Sklepek a Tatiana Vojčiňáková

MANŽELSTVÁ UZAVRETÉ MIMO OBCE SKALITÉ

Rudolf Turňa a Natália Vojvodíková
Ondrej Kopera a Pavla Rypáková
Klára Čanecká a Dalibor Steinhauser
Michal Onufrak a Viera Čanecká
Viktória Rástočná a Michal Hluzák
Tomáš Duraj a Karolína Kvaková
Patrik Grochal a Ing. Michaela Kormanová
Tomáš Turcer a Anna Jurištová

POĽNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO SKALITÉ

Ponuka voľného pracovného miesta

Ošetrovatel'/ka hydiny

NÁPLŇ PRÁCE: Komplexná starostlivosť o hydinu: Kontrola zdravotného stavu hydiny. Kontrola kŕmenia a napájania. Sledovanie kŕmnych dní a prírastkov. Vyskladňovanie a naskladňovanie hydiny. Čistenie hál, príprava hál na naskladnenie.

PRACOVNÁ DOBA: Naskladnená hydina - denná smena 06:00 - 18:00 hod., nočná smena 18:00 - 06:00 hod. (1/2 mesiaca); **Vyskladnená hydina:** 07:00 - 15:00 hod. (1/2 mesiaca)

NOČNÁ PRÁCA: Áno. **MZDA:** 5€/hod netto.

POŽIADAVKY: Požadujeme pozitívny vzťah k zvieratám, flexibilitu, samostatnosť a chuť pracovať, ochota pracovať cez víkendy a sviatky.

**V prípade záujmu nás kontaktuje na tel. číslo:
0917 541 591, 0944 125 798.**

Polnohospodárske družstvo Skalité
Čierne 1130, 023 13 Čierne
IČO: 47043008, DIČ: SK 2023707785
Tel. kontakt: 0917 541 591, Kancelária: 0944 125 798

MS Červeného kríža Skalité oslávil 100 rokov od svojho založenia

V nedeľu 19. októbra 2025 si Miestny spolok Slovenského Červeného kríža Skalité pripomenul významné jubileum – 100. výročie svojho založenia. Oslavy sa začali slávnostnou svätou omšou, ktorú celebroidoval ICLic. Mgr. Daniel Šedík a bola obetovaná na úmysel poďakovania za storočnú činnosť spolku s požehnaním dobrovoľných darcov krvi zo Skalitého. Za jej slávenie a milé slová povzbudenia patrí pánovi farárovi úprimné poďakovanie.

Po svätej omši boli držiteľia zlatých a diamantových plaket a vybraní členovia miestneho spolku pozvaní na výročnú členskú schôdzu, ktorá sa konala v hoteli Kolonial. Účastníci si počas nej zaspomínali na bohatú históriu spolku a na ľudí, ktorí sa zaslúžili o jeho rozvoj. Slávnostnú atmosféru podujatia umocnila aj účasť vzácných hostí – starostu obce PaedDr. Jozefa Cecha, riaditeľa Kysuckej nemocnice Ing. Martina Šenfelda a riaditeľky Územného spolku Slovenského

Červeného kríža v Čadci pani Mgr. Eleny Tomašíkovej, ktorí prišli zablahoželať skalitskému spolku k významnému jubileu a ocenili dlhoročnú obetavosť miestnych darcov krvi a dobrovoľníkov. O príjemnú náladu sa postarala Sandra Krčmáriková, ktorá svojím hudobným vystúpením spríjemnila celé popoludnie.

Na záver sa chceme úprimne poďakovať všetkým, ktorí podporili organizáciu tohto podujatia. Osobitná vďaka patrí Obci Skalité, Hotelu Kolonial a pánovi Karolovi Matysovi, ktorí sponzorsky prispeli k príprave a dôstojnému priebehu výročnej členskej schôdze.

Miestny spolok Červeného kríža Skalité ďakuje všetkým svojim členom, darcom krvi a dobrovoľníkom za ich obetavosť, ľudskosť a ochotu pomáhať.

Pomáhame už celé storočie – a s rovnakým odhodlaním chceme pomáhať aj naďalej.

MS SČK Skalité

Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov v Skalitom

V tomto roku prišla jeseň prekvapivo rýchlo. Slnčné dni vystriedalo chladné počasie a mnohé ovocie nestihlo dozrieť, ako tomu bývalo po iné roky. Príčinou nie je len skoré ochladenie, ale aj neskoré jarné mrazy a nedostatok slnečných dní počas leta.

Napriek týmto nepriaznivým podmienkam to našich záhradkárov neodradilo a na Výstavu ovocia, zeleniny, liečivých bylín a aranžmánov priniesli svoje najlepšie výpestky. Podujatie tradične odštartovalo ďakovnou Svätou omšou za úrodu, ktorú sa snažíme obohatiť účasťou v tradičných krojoch. Radi privítame každého, kto sa pridá v kroji alebo aspoň s ľudovým prvkom na oblečení. Atmosféru podujatia spríjemnila hudobná skupina Gorol muzička zo Skalitého a sprevádzali ho remeselné trhy.

Tento rok sa na výstave predstavilo 32 vystavovateľov so 121 exponátmi, väčšina z nich sú členovia zväzu. Výstava je však otvorená pre všetkých obyvateľov obce, a preto dúfame, že sa v budúcom roku pridáte aj vy a pochválite sa svojimi výpestkami.

Súčasťou výstavy bolo aj odborné poradenstvo k rôznym témam, o ktoré prejavili návštevníci záujem. Povedomie o úspechoch v pestovaní plodín v nadmorskej výške, akou sa nachádza Skalité, sa rýchlo šíri. Aj vďaka tomu výstavu navštívili predsedovia základných organizácií

z Kysúc aj z Čiech.

Prajeme všetkým občanom veľa radosti zo svojej záhrady a jej darov.

Martin Petrák, ZO SZZ o.j.z. Skalité

„Seniori, zbystrite pozornosť a buďte opatrní!“

V uplynulých dňoch sme v Žilinskom kraji opäť zaznamenali pokusy o podvodné konania a tiež dokonané podvody zneužitia dôveryčnosti seniorov, ktorých páchatelia podvodnými telefonátmi uviedli do omylu a spôsobili škody na finančných prostriedkoch. Neznáme osoby telefonicky kontaktujú seniorov pod rôznymi zámienkami. Organizované skupiny páchatelov pritom využívajú rôzne modusi operandi s cieľom vylákať peniaze. Najčastejšími príbehmi sú napríklad tzv. „vnuk v ohrození“ – fingovaný príbuzný, ktorý sa potrebuje „vykúpiť“ z polície po nehode alebo investičné podvody s príslubom rýchleho zárobku.

Novým fenoménom v roku 2025 je tzv. falošný policajt alebo „expert z NBS“, pričom sa páchatelia legitimujú cez komunikačné siete WhatsApp či Signal falošným preukazom. Obetiam následne tvrdia, že ich účet bol napadnutý, ponúknu im možnosť zachrániť ich úspory tak, že ich falošným policajtom odovzdajú.

Podvodníci však skúšajú nové spôsoby, ako oklamať seniorov. Polícia operatívne koná, vyšetroje a zároveň upozorňuje verejnosť. V prípade podozrenia treba ihneď kontaktovať políciu na čísle 158.

Medzi ďalšie odporúčania patrí:

Nikdy nevyberajte peniaze na žiadosť cudzieho človeka.

Nikdy neposkytujete PIN, číslo účtu ani osobné údaje.

Polícia ani NBS nikdy nežiadajú hotovosť, prevod peňazí či odovzdanie úspor.

Ak vám niekto povie, že váš vnuk mal nehodu – vždy si to overte u rodiny.

Čas dušičiek

Neoddeliteľnou súčasťou jesene sa okrem padajúcich listov a daždivých dní stali sviatky - Sviatok všetkých svätých a Pamiatka zosnulých, nazývané tiež Dušičky. Čas dušičiek - čas smútku, čas plaču a slz? Ide o sviatky, kedy si ľudia pripomínajú zosnulých, modlia sa za nich a navštevujú cintoríny, kde zdobia miesta posledného odpočinku svojich blízkych. Je to čas spomienok na tých, ktorých sme stratili. Milovali sme ich a chýbajú nám. Ležia na mieste ich posledného odpočinku a my ako každý rok aj tento rok prichádzame uctiť si ich pamiatku. Každý z nás sa v myšlienkach vracia k spomienkam na svojich rodičov, ale mnohí i na svojich bratov, sestry, synov, dcéry, na svojich príbuzných, priateľov, možno ľudí ktorých sme poznali z kostola, ktorí nám boli blízki a ktorých nosíme vo svojich srdciach.

Tento čas však neslúži len na to, aby sme si spomenuli na spoločne prežité krásne chvíle s našimi drahými bratmi a sestrami, ktorí nás už opustili. Mal by to byť predovšetkým čas modlitieb. To najvzácnejšie čo môžeme urobiť pre týchto ľudí, je naša modlitba.

Ježiš Kristus nás vykúpil svojou smrťou a zmŕtvychvstaním. Porazil smrť a je večným víťazom. Svätá Cirkev nám aj vďaka tomuto Ježišovmu víťazstvu dáva jedinečnú možnosť využiť tieto posvätné dni na záchranu duší. O aké dni ide? A ako môžeme dušiam pomáhať?

Osem dní - oktáva - od 1. do 8. novembra môžeme každý deň získať odpustky pre duše v očistci. Potrebné je navštíviť cintorín a aspoň myslieť sa pomodliť za duše v očistci. Dôležité je, aby sme v tom čase boli vyspovedaní a v daný deň prijali Eucharistiu - sväté prijímanie a pomodlili sa na úmysel Svätého Otca modlitby Otčenáš, Zdravas Mária a Sláva Otcu.

Deň Spomienky na všetkých zosnulých veriacich (2. november) - v tento deň môžeme získať odpustky pre duše v očistci v kostole alebo v kaplnke. Tiež je potrebné, aby sme boli vyspovedaní a prijali Eucharistiu - sväté prijímanie, pomodlili sa na úmysel Svätého Otca a pomodlili sa Vyznanie viery a Modlitbu Pána (Otčenáš).

Každý veriaci človek môže teda vidieť v týchto dňoch veľké Božie milosrdenstvo, ktoré sa nám prejavuje prostredníctvom svätej Cirkvi. Môžeme sa teda znovu opýtať: čas dušičiek je časom smútku, plaču a slz? Určite nie! Práve naopak - je to čas nádeje. Nepremrhajme tieto dni, ale využime ich správnym spôsobom. Pomôžeme tým, ktorí si už sami pomôcť v tejto chvíli nevedia, ale pomôžeme aj sebe, pretože si upevníme vieru a v modlitbe si posilníme náš vzťah s Bohom.

Požehnaný čas vyprosujú

vaši kňazi Daniel a Ivan

Dobrovoľný hasičský zbor Skalité

Vážení občania a priatelia hasiči, začalo nám jesenné obdobie a v nasledujúcich riadkoch prinášame niečo z diania DHZ Skalité za posledné obdobie.

Dňa 24. 8. 2024 sa pri príležitosti 99. výročia založenia DHZ Skalité uskutočnil 31. ročník hasičskej súťaže o putovný pohár starostu obce Skalité, samotnú súťaž však začali deti 6. ročníkom súťaže mladých hasičov.

Detskej súťaže sa zúčastnilo 19 družstiev, z toho 4 družstvá v kategórii „kinder“, t. j. deti bez rozdielu chlapci/dievčatá, do veku 12 rokov. V tejto kategórii sa na prvom mieste umiestnili deti z DHZ Staškov, na druhom mieste deti z DHZ Podvysoká a na treťom mieste boli deti z DHZ Stará Bystrica.

V kategórii nad 12 rokov boli družstvá rozdelené na dievčenské, kde

sa na prvom mieste umiestnili dievčatá z DHZ Vychylovka, na druhom mieste dievčatá z DHZ Staškov a na treťom mieste dievčatá z DHZ Ošadnica. V chlapčenských družstvách sa na prvom mieste umiestnili chlapci z DHZ Podvysoká, na druhom mieste chlapci z DHZ Vychylovka a na treťom mieste chlapci z DHZ Čierne.

Po ukončení detskej časti súťaže prebehlo vyhodnotenie a ceny detičkám a deťom odovzdal pán starosta PaedDr.

Jozef Cech, veliteľ ÚZO DPO SR Čadca Ján Janošec, tajomníčka ÚZO DPO SR Čadca Marta Balošáková a veliteľ DHZ Skalité Anton Laš ml. Veliteľom súťaže bol referent mládeže Jozef Urbánek. Hasičská súťaž pokračovala v kategórii mužov a žien príhovorom starostu obce Skalité a podaním informácii veliteľom druž-

Vítané družstvo domácich

Vítané družstvá, 1. – 3. miesto muži

Vítané družstvá, 1. – 3. miesto ženy

stiev, ktoré podal veliteľ DHZ Skalité Anton Laš ml., ktorý bol aj veliteľom súťaže tejto kategórie. Tejto časti súťaže sa zúčastnilo 17 družstiev, z toho bolo 6 ženských družstiev a 11 mužských družstiev. Víťazom 31. ročníka hasičskej súťaže o putovný pohár starostu obce Skalité, sa stalo domáce družstvo mužov DHZ Skalité, s časom 15,09 s, čím obhájili putovný pohár z minulého roka, na druhom mieste skončili hasiči z DHZ Ošadnica s časom 16,05 s a na treťom mieste sa umiestnili muži z DHZ Klokočov s časom 16,13 s.

V kategórii žien na prvom mieste skončili ženy z DHZ Makov, čas 20,12 s, na druhom mieste hasičky z DHZ Stará Bystrica B, čas 26,61 s a na treťom mieste ženy z DHZ Stará Bystrica A, čas 32,42 s.

Cenný víťazom odovzdávali rovnakí predstavitelia, ako pri deťoch a na záver súťaže poďakovali súťažným družstvám, za účasť na súťaži a **pozvali ich na budúci ročník hasičskej súťaže o putovný pohár starostu obce Skalité 2026, konej pri príležitosti 100-ho výročia založenia DHZ Skalité.**

Ďakujeme predstaviteľom obce Skalité, i veliteľovi ÚZO DPO SR Čadca za účasť na súťaži, obecnému úradu Skalité, za pomoc pri zabezpečení súťaže a cien pre súťažné družstvá, samozrejme všetkým súťažným družstvám, divákovi a priaznivcom hasičského športu. Obrovská vďaka patrí všetkým hasičkám a hasičom DHZ Skalité, ktorí sa podieľali a zabezpečovali priebeh súťaže organizačne.

Už od apríla 2025 prebiehajú **brigády v interiéri hasičskej zbrojnice**, ktoré nadväzujú na už vykonané zlepšenie

statiky budovy hasičskej zbrojnice a teraz sa začali práce, na celkovej rekonštrukcii priestorov, kde došlo k zásahu do pôvodného stavu, v súvislosti s osadením kovovej, tzv. stolice, na zlepšenie statiky budovy.

Finančne projekt zastrešuje obec Skalité, práce realizuje Prevádzkareň Skalité a na požiadanie niektoré práce vykonávajú aj členovia DHZ Skalité.

Okrem toho vykonávame **pravidelné, kondičné jazdy strojných zásahovej jednotky DHZ Skalité, tiež pripravujeme vozidlá**, na pravidelnú kontrolu technického stavu vozidiel, v novembri tohto roka.

Takmer z letného obdobia, sme prešli hneď do riadneho vykurovacieho obdobia a preto veríme, že ste stihli **pravidelné čistenie komínov, zabezpečenie servisných a pravidelných kontrol vykurovacích telies a systémov.** Pokiaľ nie, urobte tak čím skôr, pre vlastnú bezpečnosť, aj spokojnosť, že máte všetko pripravené v zmysle platných zákonov, na úseku ochrany pred požiarmi.

Treba povedať, že pokiaľ sa nič nestane, nič sa nedeje, ale pokiaľ už dôjde k udalosti súvisiacej s porušením týchto zákonov, či už poisťovne, tak aj samotný hasičský a záchranný zbor má zo zákona povinnosť zisťovať, či bol dodržaný zákon a v opačnom prípade môže, alebo má dokonca povinnosť uložiť zodpovednej osobe sankciu.

Prajeme všetkým spoluobčanom príjemne prežitie jesene v teple domova.

výbor DHZ Skalité

Fotoreportáž z prebiehajúcej rekonštrukcie hasičskej zbrojnice

Schodisko

Chodba

Zasadačka

Materská škola Skalité–Ústredie

Vážení rodičia a priatelia našej Materskej školy, opäť sa Vám hlásime s novinkami z našej materskej školy, kde každý deň prežívame množstvo radosti, hier a nových poznatkov. Aj tento školský rok sa snažíme vytvárať pre naše deti prostredie plné lásky, bezpečia a podnetov na učenie prostredníctvom hry.

Začiatok školského roka 2025/2026

Školský rok sme začali s úsmevom – privítali sme nové deti, ktoré sa k nám pripojili do našich tried, a tiež sme s radosťou stretli tých, ktorí sa k nám vrátili po prázdninách. Adaptácia najmenších prebieha hladko vďaka trpezlivosti pedagógov a podpore zo strany rodičov.

Naše aktivity

Od začiatku septembra sa aktívne zapájame do rôznych tvorivých, pohybových a vzdelávacích aktivít. Deti sa z triedy VČIELKY zúčastnili výletu do **Svrčinovca**, kde sa konala športová akcia **Panthers cup**. Naši malí športovci si zasúťažili v rôznych zábavných disciplínach, ako boli: **hod kriketkou, streľba loptou s hokejkou na bránu, skákanie vo vreci, chodenie na chodúloch, preťahovanie lanom, streľba loptou na bránku**.

Po každej zvládnutej aktivite deti získali **peniažky**, ktoré sme na záver zráтали. Podľa ich počtu sme sa umiestnili **na krásnom 3. mieste** a deti si s radosťou odniesli **medaily**. Okrem športovania boli pre deti pripravené aj malé odmeny – **sodovky a chutná pizza**, ktoré im spríjemnili celý deň. Deň plný pohybu, radosti a smiechu si všetci veľmi užili a odniesli si množstvo pekných zážitkov. Ďakujeme organizátorom podujatia a tešíme sa na ďalšie podobné akcie!

Spoločne sme si užili aj **Európsky týždeň športu**, kde sme si povedali niečo o ochrane prírody, a starostlivosti o svoje telo v podobe cvičenia a pohybu. Sme radi, že sa k tejto krásnej pohybovej aktivite pridali aj naši rodičia a zaslúžené odmeny im budú pripomínať túto spoluprácu.

V októbri nás čaká **Týždeň zdravej výživy**, kde sa hrovou formou budeme rozprávať o tom, prečo je dôležité jesť ovocie, zeleninu a piť veľa vody. Taktiež sa deti môžu zapájať do krúžkovej činnosti. Plánujeme aj ochutnávky zdravých dobrôt, ktoré pripravíme spoločne s deťmi. V priebehu školského roka nás čaká ešte množstvo zaujímavých a krásnych predstavení, súťaží a akcií na ktoré sa už veľmi tešíme.

Výhry: s radosťou Vám oznamujeme, že deti z triedy Včielky sa zapojili do súťaže organizovanej spoločnosťou **SSE (Stredoslovenská energetika)** a poslali nám **krásne ceny – detský mikroskop a knihu: Veľká kniha rozprávok o prírode**, ktoré budú slúžiť všetkým deťom v triede na rozvíjanie ich zvedavosti a poznávania sveta okolo nás. Ďakujeme Vám za Vašu podporu, spoluprácu pri hlasovaní a tešíme sa, že môžeme deťom prinášať nové možnosti na učenie a objavovanie!

Spolupráca s rodičmi

Veľmi si vážime dobré vzťahy s rodičmi, ktorí sa aktívne zapájajú do života škôlky. Ďakujeme všetkým, ktorí prispievajú v podobe rôznych materiálnych darov. Veľmi si toho vážime.

Podakovanie obci

Ďakujeme obci Skalité za dlhodobú podporu a spoluprácu. Vďaka Vám môžeme

neustále skvalitňovať prostredie, v ktorom sa naše deti cítia príjemne a bezpečne.

Kolektív Materskej školy Skalité–Ústredie

Panthers cup vo Svrčinovci

Dielo našej MŠ
trieda Mravčeky
č.9

Materská škola Skalité–Kudlov

S príchodom septembra sa do našej materskej školy opäť vrátil smiech, radosť a zvedavé detské hlásky. Po prázdninách sme spoločne otvorili nový školský rok – plný očakávania, hier a objavovania.

Hneď v úvode sme privítali nielen známe tváričky našich „skúsených“ škôlkárov, ale aj množstvo nových detí, ktoré do škôlky zavítali po prvýkrát. Pre mnohé z nich to bolo prvé odlúčenie od rodičov, no vďaka láskavému prístupu našich pani učiteliek sa tieto prvé dni niesli v celkom pokojnej a príjemnej atmosfére.

Septembrové dni sme si spestrili rôznymi aktivitami – prechádzkami, pohybovými hrami v záhrade, tvorivými aktivitami v triedach. Deti sa učili prostredníctvom hry, piesní, rozprávok a praktických činností. Zapojili sme sa do kampane Biela pastelka, ktorá pomáha nevidiacim a slabozrakým ľuďom zlepšiť kvalitu ich života. Na znak solidarity a podpory prišli naše deti oblečené v bielom, čím spoločne vyjadrili úctu a porozumenie pre tých, ktorí potrebujú pomoc. Dňa 30. 9. 2025 nás navštívilo divadlo Severka s predstavením „Svrček a mravce“, ktoré sa deťom veľmi páčilo.

Ako vyzerá náš bežný deň? Každý deň v našej materskej škole má svoj rytmus, ktorý deťom poskytuje pocit istoty a bezpečia. Ráno sa stretávame v triedach, kde sa deti postupne vítajú, hrajú sa, rozprávajú a pripravujú na spoločné aktivity. Nasleduje ranný kruh – chvíľa, kedy si povieme, čo nás počas dňa čaká, zaspievame si pesničky alebo sa rozprávame o počasí a rôznych témach. Potom pokračujeme zdravotnými cvičeniami, ktoré sú dôležitou súčasťou

našho denného režimu. Tieto jednoduché, no účinné pohybové aktivity pomáhajú deťom správne držať telo, zlepšujú koordináciu, posilňujú svaly a podporujú zdravý vývin chrčtice. Cvičíme hrovou formou – s pesničkami, riekankami a pohybovými hrami, ktoré deti motivujú k aktívnemu pohybu a zároveň im prinášajú radosť.

Po ranných aktivitách sa deti presúvajú do jedálne, kde ich čaká desiata. Spoločné stolovanie je pre nás nielen časom na doplnenie energie, ale aj príležitosťou učiť deti základom stolovania – ako si sadnúť k stolu, použiť príbor, slušne poďakovať a počkať na ostatných.

Veľmi dôležitou súčasťou dňa je dopoludňajšia výchovno-vzdelávacia činnosť, ktorá prebieha hrovou formou. Deti sa učia nové veci prostredníctvom hier, pohybu, výtvarných a hudobných aktivít či rozprávok. Počas pobytu vonku si užívame pohyb na čerstvom vzduchu – či už v záhrade alebo počas vychádzky do blízkeho okolia.

Po chutnom obede nasleduje oddychový čas, kedy si deti môžu pospať alebo si v pokoji oddýchnuť pri rozprávke či tichej hudbe. Popoludní sa opäť stretávame pri hrách, aktivitách podľa záujmu detí a spoločnom zdieľaní zážitkov z celého dňa.

Tešíme sa na všetko, čo nás v tomto školskom roku čaká. Veríme, že aj tento rok bude pre naše deti plný radosti, smiechu a nezabudnuteľných momentov. Fotografie z podujatí, divadelných predstavení, aktivít materskej školy, olympiád a pod. zverejňujeme na našej FB stránke, kde si ich môžu rodičia a priatelia materskej školy pozrieť.

Bc. Ľubomíra Franeková

Základná škola s materskou školou Skalité–Kudlov

Letné prázdniny sa nám skončili, a my sme tak opäť mohli slávnostne začať **nový školský rok 2025/2026**, tak trochu netradične už 1. 9. 2025. Pani riaditeľka Mgr. Ľubica Serafinová privítala všetkých kolegov – pedagogických i nepedagogických zamestnancov, žiakov, ale i rodičov v novom školskom roku 2025/2026 spolu s našim p. starostom PaedDr. Jozefom Cechom a tiež zástupcom p. starostu Ing. Petrom Ivankom, ktorí milými a povzbudivými slovami, popriali budúcim prváčikom, ale i ostatným žiakom veľa úspechov a príjemných chvíľ počas celého nasledujúceho roka. Prváčikovia si v triede našli od p. starostu pripravenú milú pozornosť, ktorá tento ich výnimočný deň ešte viac spríjemnila.

V tomto školskom roku 2025/2026 nastúpilo do našej základnej školy 225 žiakov, navštevujúcich spolu 11 tried, z toho 7 žiakov sa momentálne vzdeláva v zahraničí. V tomto školskom roku pribudol **nový člen nášho školského podporného tímu (ŠPT)**, kde okrem škol. špeciálneho pedagóga, pedagogických asistentov a ŠDK nám bude pri práci pomáhať aj sociálny pedagóg ako pre žiakov, tak i pre i učiteľov.

V rámci projektu „Stavebné úpravy ZŠ a MŠ Kudlov č.780, zvýšenie kapacít materských škôl“ sa podarilo z

Plánu obnovy a odolnosti vytvoriť novú modernú triedu pre materskú školu, ktorú budú môcť navštevovať deti od budúceho školského roku. V areáli školy sa vybudovalo najväčšie moderné detské ihrisko v obci. Touto cestou ďakujeme obci Skalité za realizáciu projektu.

Školský rok nám iba začal, a my sme stihli už niekoľko zaujímavých aktivít, ktoré Vám predstavujeme.

Biela pastelka: V dňoch 17. – 18. 9. 2025 sa na našej škole ako každý rok uskutočnila dobročinná aktivita BIELA PASTELKA, do ktorej sa aktívne zapojila celá škola spolu s MŠ. Touto cestou a vyzbieranými financiami sme chceli i my podporiť Úniu nevidiacich a slabozrakých na Slovensku. Ďakujeme všetkým, ktorí túto zbierku podporili, ale aj našim žiačkam 9. ročníka za pomoc pri tejto zbierke.

Európsky týždeň mobility alebo Deň do školy na bicykli a kolobežke: Pri príležitosti *Európskeho týždňa mobility a Svetového dňa bez áut* prišli dňa 22. 9. 2025 naši žiaci do školy na bicykloch a kolobežkách. Cieľom bolo motivovať deti k zdravému pohybu, k šetreniu životného prostredia a k obmedzeniu automobilovej dopravy v okolí našej školy. Žiakom táto forma zdravšieho pohybu veľmi

Európsky týždeň mobility

prospela a postarala sa tak o veselší a úsmevnejší začiatok školského vyučovania.

Deň mlieka v školách: Dňa 24. 9. 2025 sme si v našej škole pripomenuli – Deň mlieka. Žiaci si priniesli chutné mliečne desiaty (jogurty, syry, kakao, mlieko a iné mliečne dobroty). Spoločne sme si deň užili, ochutnali zdravé mliečne pochúťky a pripomenuli si, že mlieko a mliečne výrobky majú pre naše telo, energiu a rast veľký význam.

Preventívny program – OZ Centrum prevencie mládeže – Na našej škole sme privítali dňa 23. 9. 2025 p. Mgr. Františka Lineta z OZ Centrum prevencie mládeže, ktorý zrealizoval preventívny program pre žiakov 7., 8. a 9. ročníka. Venoval sa dôležitým témam, ako je prevencia užívania návykových látok, problematika kyberšikan a bezpečného správania sa na internete, ale aj otázkam trestnoprávnej zodpovednosti mladistvých a zvyšovania ich kritického myslenia. Žiaci ocenili otvorený prístup, možnosť diskutovať o témach, ktoré sa ich priamo dotýkajú. V závere diskusie spoločne dospeli k praktickým radám, ako sa správne rozhodovať v náročných situáciách. Mnohí z nich sa vyjadrili, že im program pomohol lepšie porozumieť rizikám a zároveň posilnil ich motiváciu robiť zodpovedné rozhodnutia. Touto cestou ďakujeme pánovi Linetovi za prínosné a inšpiratívne informácie pre našich žiakov. Tento program bol podporený prostriedkami z OZ DETSTVO KUDLOV.

ENVIRO téma – Dňa 19.09. 2025 sme na pôde našej školy privítali učiteľky a šikovných žiakov zo Strednej odbornej školy drevárskej a stavebnej z Krásna nad Kysucou. V rámci rovesníckeho vyučovania predstavili zaujímavosti na tému „Medveď hnedý“ a z finančnej gramotnosti „Práva a povinnosti spotrebiteľa“. Prednášok sa zúčastnili žiaci 8. a 9. ročníka, ktorí sú čoskoro na prahu rozhodovania o svojej vlastnej budúcnosti.

Centrum voľného času: CVČ Skalité začína svoju činnosť záujmových útvarov od októbra 2025. V ponuke nájdete záujmové krúžky ako detská atletika, florbal, futbal pre mladších i starších žiakov, hasičský, angličtina hrou, záhradníci – pomocníci, ParlaTeam, šikovné ruky či Baby klub, slovenčina a matematika v testoch a mnoho ďalších zaujímavých aktivít. CVČ Skalité sa teší na Vás.

Čoskoro sa chystajú ďalšie aktivity našej školy napr. lampiónový pochod, šarkaniáda, vianočná besiedka spojená s aktivitou Vianočná krabička alebo koľko lásky sa zmestí do krabice, rôzne školské exkurzie, súťaže a pod. Veríme, že s pomocou OZ Detstvo Kudlov, rodičov a žiakov našej školy sa nám tieto aktivity podarí zrealizovať a budú obohatením pre našu školu.

Zároveň chceme poďakovať všetkým, ktorí sa spolupodieľajú na chode a aktivitách školy. Všetkým prajeme úspešný školský rok 2025/2026.

Kolektív zamestnancov ZŠ Kudlov

Deň mlieka v školách

Priestory v materskej škole vytvorené v rámci projektu „Stavebné úpravy ZŠ a MŠ Kudlov, zvýšenie kapacít materských škôl“

Základná škola sv. Andreja Svorada a Benedikta

Začiatok nového školského roka 2025/2026 sme slávnostne otvorili svätou omšou, pri ktorej sme vzývali Ducha Svätého a prosili o jeho dary. Pán kaplán zároveň požehnal školské tašky našich najmladších žiakov – prváčikov, ktorých tento rok pribudlo do našej školskej rodiny až 34. Všetkým im prajeme, aby sa v škole cítili príjemne, našli si nových kamarátov a objavili, že učenie môže byť nielen povinnosťou, ale aj zábavou a dobrodružstvom.

Hneď v septembri sa naši žiaci aktívne zapojili do rôznych podujatí. Krásne jesenné dni sme využili na turistické vychádzky v rámci praktického účelového cvičenia – starší žiaci navštívili Trojmedzie a mladší spoznávali okolie obce Skalité. Tradičnou sa stala aj púť na Skalku pri Trenčíne, kde pôsobili patróni našej školy. V tomto roku tam zavítali žiaci 8. a 9. ročníka, ktorí spoločnou modlitbou a svätou omšou vyproso-

vali milosti pre celú školskú komunitu. Na konci septembra a počas októbra budú títo žiaci pokračovať v duchovnej formácii na trojdňových duchovných cvičeniach pod vedením pána kaplána Mgr. Ivana Belka.

Naše výlety v Skalke pri Trenčíne a na Trojmedzí

Čo nás čaká ďalej?

Už teraz sa pripravujeme na rozličné súťaže – vedomostné, umelecké, jazykové aj športové. Naším cieľom je nielen dosiahnuť čo najlepšie výchovno-vzdelávacie výsledky, ale aj viesť žiakov k solidarite, priateľstvu a láske k blížnemu. Medzi plánované aktivity školského roka 2025/2026 patria napríklad:

- dvojtzáňová skupinová mobilita na Malte v októbri, kde si vybraní žiaci overia svoje jazykové zručnosti pod vedením pani učiteľky Mgr. Janky Kubánkovej,
- lyžiarsky a plavecký výcvik,
- návšteva hvezdárne v Kysuckom Novom Meste,
- podujatia ako Deň Zeme, Deň vody, Deň vedy a techniky, Športový deň, predmetové súťaže a olympiády,
- aktivity s duchovným a charitatívnym rozmerom – Misijná čokoládka, Milión detí sa modlí ruženec, Noc s Bibliou, Koláčikom pomôž núdznym, triedne duchovné obnovy či duchovné obnovy pre učiteľov,

- tradičné školské podujatia, ako Mikuláš, Vianočná besiedka, športové turnaje či hodnotenie výzdoby tried.

Ako cirkevná škola máme aj špecifické poslanie – formovať hodnotový systém, ktorý nestojí na trendoch, ale na stálych princípoch. Usilujeme sa vychovávať žiakov tak, aby z nich vyrástli múdri, vzdelaní a ambiciózní mladí ľudia, ktorí si zároveň zachovávajú pokoru, skromnosť, lásku k blížnemu a ochotu pomáhať. Veríme, že aj tento školský rok bude pre nás všetkých časom rastu – vo vedomostiach i v duchovných hodnotách.

Na záver srdečne pozývame všetkých rodičov na plenné rodičovské združenie, ktoré sa uskutoční 11. novembra 2025 v budove ZŠ pre 4. – 9. ročník.

Gabriela Ivanová

Súkromná základná umelecká škola Skalité

Milí priatelia školy, žiaci a rodičia, september sme odštartovali naplno. Vyučujeme v hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom odbore. Žiaci dostali originálne žiacke knižky, na ktorých sú výherné kresby a maľby z našej súťaže „O najkrajší obal žiackej knižky.“

Ešte počas letných mesiacov uzrelo svetlo sveta **hudobné CD s názvom Detská umelecká spolupráca**, ktoré vzniklo v spolupráci so SZUŠ Svrčinovec a ZUŠ Alfréda Radoka Valašské Meziříčí.

Tiež sme natočili klip k prvej piesni z CD „My sme deti“ a k piesni „Spolu sme silné“. Môžete si ich pozrieť na našej webovej stránke www.szusskalite.sk alebo na Facebooku SZUŠ Skalité Kudlov.

Našich žiakov a učiteľov ste mohli vidieť vystupovať 8. septembra 2025 na otvorení modernej knižnice a turisticko-informačného centra v Čiernom a 15. septembra vo farskom kostole na Mariánskej piesni.

Ak si pamätáte, koncom minulého školského roka sme odštartovali predstavenia muzikálu „Tanec, ktorý nás spojil“. A tento rok opäť pokračujeme. Žiačky z muzikálovej prípravy, spolu s pani učiteľkami, prinášajú tematiku prevencie šikany do ďalších škôl. Sme pozvaní aj do Kysuckej knižnice v Čadci.

Koncom septembra sme dostali nezabudnuteľnú ponuku, ktorá sa neodmieta. Vďaka vzácnemu pozva-

niu od zakladateľky spolku SOVA (spolok Slovákov žijúcich vo Viedni) Eleny Mandik, dostali naše žiačky spolu s pani učiteľkami **jedinečnú príležitosť vystúpiť 28. septembra 2025 vo Viedni**. Koncert, ktorý sa uskutočnil v reprezentatívnych priestoroch vily slovenského veľvyslanca, sa stal pre nás výnimočným momentom dlhoročnej spolupráce medzi našou SZUŠ Skalité a spolkom SOVA. Naše žiačky s hrdosťou

priniesli na medzinárodnú pôdu autorské piesne s kysuckou tematikou, ktoré veľmi nadchli prítomných poslucháčov. Tento večer bol oslavou talentu, priateľstva a spolupatričnosti, ktoré presahujú naše spoločné hranice. Odnášame si spomienky, ktoré budú inšpiráciou pre ďalšie spoločné projekty. Ďakujeme vedeniu našej Súkromnej základnej umeleckej školy za podporu.

A máme ešte jednu radostnú správu! **V našich priestoroch v Ústredí pri-**

budlo krásne nové koncertné krídlo. Máme z neho radosť my, učiteľia, aj žiaci. Tešíme sa, že ho ukážeme aj Vám! Preto prídte na naše koncerty a prehrávky Vašich detí. Termíny včas zverejníme.

Adventný koncert sa uskutoční 10. 12. 2025 a Vianočný koncert 19. 12. 2025. Všetci ste srdečne pozvaní!

Kolektív SZUŠ Skalité

Koncert vo Viedni

Športové talenty zo Skalitého žiaria aj vo svete

Adela a Adam Truchlíkovci majú odsúťažené už tri sezóny. Dosiahli významné úspechy v podobe titulov a medailových umiestnení na Majstrovstvách SR v silovom trojboji a v tlaku na lavičke.

Inak tomu nieje ani tento rok. Adam vybojoval v kategórii juniorov na MSR v silovom trojboji a aj v tlaku na lavičke strieborné medaile. Veľmi úspešnú sezónu zaznamenala aj Adela. Na jar získala juniorský aj ženský titul v silovom trojboji ako aj v tlaku na lavičke. To ju vystrelilo do reprezentácie SR. Na Majstrovstvách Európy v silovom trojboji v Plzni vybojovala v kategórii juniorek v osobných rekordoch štyri bronzové medaile (v trojboji a aj v disciplínach). Je to veľký úspech pre slovenský silový trojboj.

Chceme vyjadriť veľkú radosť a hrdosť obce na úspechy súrodencov Adely a Adama Truchlíkovcov. Svojimi výbornými výkonmi a dosiahnutými výsledkami na medzinárodnej úrovni

dokazujú, že talent, pracovitosť a vytrvalosť prinášajú zaslúžené ovocie. Obec si ich úspechy nesmierne váži a je presvedčená, že aj naďalej budú dôstojne reprezentovať nielen klub a Slovensko, ale aj svoje rodisko.

Držíme im palce v ďalšej športovej kariére a želáme veľa síl, zdravia a odhodlania. Nech sú aj naďalej príkladom pre všetkých mladých ľudí, že sny sa dajú naplniť, keď sa spojí nadanie s poctivou prácou.

Úspechy Adela:

V priebehu troch rokov (v kategóriách: dorast, junior, ženy) – 12-násobná majsterka v silovom/klasickom trojboji a tlaku na lavičke, 4 bronzové medaile z tohtoročných majstrovstiev Európy.

Úspechy Adam:

- 14. 2. 2024 MSR v silovom trojboji 2. miesto
- 16. 3. 2024 MSR v klasickom tlaku na lavičke 3. miesto
- 23. 3. 2024 MSR v tlaku na lavičke 2. miesto
- 15. 2. 2025 MSR v silovom trojboji 2. miesto

TJ Slovan Skalité je na popredných miestach v tabulke

Vážení fanúšikovia skalitského futbalu

Na nový súťažný ročník 2025/2026 sa mužstvo TJ Slovan Skalité začalo pripravovať už začiatkom júla. Odohralo 2 prípravné zápasy a to s Jablunkovom a s FK Čadca.

Veľkou novinkou je zmena trénera. **Trénerského koridla sa ujal Zdeněk Cieslar**, bývalý prvoligový obranca z ČR. Hrával za kluby v Českej republike ako napr. FC Vítkovice, FC Boby Brno, FK Třinec a ďalšie. Trénoval aj mládež v Třinci. Má najvyššiu prolicenciu trénera. Výbor TJ mu praje veľa šťastných a rozvážnych rozhodnutí.

Novú sezónu 2025/2026 odštartoval na Skalitom majstrovský futbalový zápas 10. augusta 2025 prvým kolom VI. ligy, skupiny A na domácej pôde s Gbeľanmi víťazstvom 3:0. Mužstvu sa darilo aj v ďalších, zatiaľ odohratých, zápasoch a dosiahli tieto výsledky: Nededza – Skalité 0:2, Skalité – Kamenná Poruba 3:0, Štiavnik – Skalité 0:3, Skalité – Korňa 3:0, Skalité – Varín 2:0, Bitarová – Skalité 1:1, zápas Podvysoká – Skalité bol odložený pre nespôsobilý terén na strane súpera. Po odohratí 7 kôl jesennej časti sa TJ Slovan Skalité nachádza na prvej priečke s 19 bodmi, skóre 17:1, má na konte 6 výhier, 1 remízu a zatiaľ žiadne prehry. Súťaž je ešte pred nami, dúfame, že sa im pod vedením nového trénera bude dariť aj naďalej.

V kádri nastali určité zmeny. Odišli: Ján Házy do ŠK Čierne a Erik Petrák na hosťovanie do FK Tatran Turzovka. Prišli: Patryk Kisiala (prestup z FK Uhlířské Janovice), Rudolf Práznovský (hosťovanie z FK Čadca) a Dominik Kubalák (hosťovanie z FK Čadca).

Družstvo dorastu, ktoré hralo v I. A 2B triedy ObFZ Žilina, bolo zaradené do súťaže VI. ligy U19 Quick Sport pri ObFZ Kysúc z dôvodu, že sa táto súťaž otvorila.

Pri TJ Slovan Skalité, pod vedením skúsených trénerov, doteraz pracovali a naďalej pracujú štyri mládežnícke družstvá – starší žiaci U15, mladší žiaci U13, prípravka U11, prípravka U9, starší dorast U19 a mužstvo dospelých. Po dlho plánovanom nápadе sa podarilo otvoriť ďalšiu vekovú kategóriu prípravky U8 pre tých úplne najmenších. Zámerom bolo poskytnúť priestor čo najväčšiemu počtu našich detí a vzbudiť u nich záujem o pravidelnú športovú činnosť. Prajeme im, aby si postupne osvojovali pravidlá futbalu, učili sa ovládať loptu, hravou formou rozvíjali cit pre loptu a zároveň získali futbalové zážitky. Detičky budú pracovať pod odborným vedením Jána Holáka a Jozefa Časnochu.

Výbor TJ ďakuje hráčom za snahu a obetavosť v zápasoch, za reprezentáciu našej obce a fanúšikom za návštevu a povzbudzovanie. Na záver patrí vďaka starostovi obce Jozefovi Cechovi a obecnému zastupiteľstvu za poskytnutie finančnej podpory, bez ktorej by činnosť TJ Slovan Skalité nemohla fungovať.

Opätovne pripomíname, že v roku 2026 plánujeme vydať pamätnú publikáciu k 100. výročiu založenia futbalového klubu v Skalitom a prosíme občanov o zapožičanie fotografií a iných materiálov, ktoré sa vzťahujú k histórii futbalu v našej obci (fotografie hráčov zo starších i novších zápasov, fotografie z budovania ihriska i štadióna a pod.). Za pomoc ďakujeme.

Miroslav Laš, predseda TJ Slovan

Hráči TJ Slovan Skalité počas rozcvičky a pred zápasom Skalité – Gbeľany, 10. 8. 2025

Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	K	+/-	FP
1 TJ Slovan Skalité	10	8	2	0	21:3	26	14	8	80.05
2 TJ SPARTAK Vysoká nad Kysucou	11	8	1	2	33:9	25	13	10	88.65
3 TJ Slovan Podvysoká	10	7	2	1	44:13	23	12	5	80.6
4 FK Ďurčiná	11	6	1	4	20:15	19	11	4	88
5 TJ Horný Hričov	10	6	1	3	19:15	19	10	4	78.6

Klub Biatlonu SKALITÉ

Máme za sebou veľmi nabitú a úspešnú letnú sezónu, počas ktorej držal opraty pevne v rukách náš tréner Vladislav Vrana, za čo mu patrí obrovské ĎAKUJEME. Poďte sa s nami pozrieť na naše akcie.

13. 6. – naši biatlonisti otestovali a doladili značenie pripravovanej akcie **Skalitskými výškami po jelinej stope**.

14. 6. – **1. kolo letného biatlonu** – tentokrát na Králiky v Banskej Bystrici. Bratia Jašurkovci Dávid a Šimon si odbehli **Kysucký maratón** – v kategórii minimaratón žiaci od 10 rokov s dĺžkou 2 km si Dávid vybojoval zlatú medailu. Jeho brat Šimon bol najmladším účastníkom maratónu.

15. 6. – zachovali sme každoročnú tradíciu na hore **Butkov** – behom z centra obce Ladce.

21. – 22. 6. – ďalší biatlonový pretek, ktorý sa konal v Čiernom Balogu.

29. 6. – **Beh na Poludňový Grúň**, ktorý sa zaraďuje medzi najťažšie behy do vrchu na Slovensku.

12. 7. – náš tím absolvoval **beh na Kľačiansku Maguru** v Turčianskych Kľačanoch.

16. 7. – tréningové sústreďenie v Oravskej Lesnej.

27. 7. – po roku sme sa zúčastnili medzinárodného behu na **Kozubovú v Dolnej Lomnej**.

23. – 24. 8. – zúčastnili sme sa v dedinke **Predajná** Tipos pohára a Majstrovstiev SR v letnom biatlone. Striebornú medailu priniesla Emmka Maceášiková. Ella Kocúrová dobehla tretia.

Alexandra, Ella a Saša, Čierny Balog

Bratia Jašurkovci na Kysuckom maratóne

Beh na Kozubovú

Majstrovstvá SR Vyhne

Beh na chatu Kmínek

6. – 7. 9. – priviezli sme naozaj obrovské množstvo cenných kovov **Majstrovstiev SR v letnom biatlone** – rýchlostné a vytrvalostné preteky vo Vyhniach.

12. – 14. 9. – naši dorastenci a dospeláci absolvovali prvé kolo na kolieskových lyžiach, **Stredoeurópsky regionálny pohár** konaný v národnom biatlonovom centre v Osrblí.

19. – 21. 9. – MSR na kolieskových lyžiach, bola naša posledná tohoročná akcia letného biatlonu.

Famóznym bolo aj skvelé predstavenie biatlonu verejnosti – večerná exhibícia. Mal tu česť predstaviť sa pred publikom aj náš športovec Kamil Kotuľa. Jednoznačne sa blysol náš bývalý reprezentant Šimon Krištofík, ktorý vyhral zlato vo svojej kategórii.

28. 9. – **beh na chatu Kmínek** na slovensko-českom pohraničí. Výpravu za Športový klub Skalité v podaní 13 bežcov prišlo podporiť aj mnoho rodičov zo Skalitého, Čierneho a Rakovej.

Milí priatelia, chcem sa poďakovať celému tímu, všetkým našim športovcom za výdrž, pevné nervy a športového ducha. Rodičom za pomoc pri organizácii a hlavne trénerovi za jeho obetavosť. Priatelia, ak máte dieťa alebo vnúča, ktoré by sa chcelo stať biatlonistom a má bojovného ducha a chuť pracovať, svoj záujem píšete na biatlon@skskalite.sk.

Sledujte nás na: www.skskalite.sk, www.facebook.com/biatlonskalite

Jozef Kocúr, Športový klub Skalité – BIATLON

Osadový turnaj O pohár Vladimíra Mudríka

Dňa 6. júla 2025 sa konal osadový futbalový turnaj o putovný pohár Vladimíra Mudríka. Turnaj bol založený na počesť a pamiatku talentovaného skalitského futbalistu.

Víťazom turnaja sa opäť stal tím Pašerák Martiniak, za ním nasledovali tímy Notorik Bory, Cechospol a Dynamo Mláky. Každý rok futbalové tímy, ako aj organizátori a diváci vytvoria krásnu ľudskú atmosféru, ako aj spoločne pripravujú výborné športové podujatie.

Detský osadový turnaj – Memoriál des. Rudolfa Šmatlavu

Koncom júla sa konal Detský osadový turnaj, kde sa na štadióne TJ Slovan predviedli naše detské talenty. Podujatie spoločne organizuje Obec Skalité a TJ Slovan Skalité. Športové popoludnie bolo plné futbalu, pohybu a radosti detí. Účastníkom a víťazom turnaja odovzdal ceny starosta obce Jozef Cech.

Aj takýmto podujatím chce obec motivovať deti ku kolektívnemu športu, ktorý rozvíja nielen fyzickú zdatnosť, ale aj športového a spoločenského ducha medzi deťmi a mládežou. Za zorganizovanie podujatia ďakujeme TJ Slovan Skalité.

Hokejbalový turnaj O pohár starostu obce na novom ihrisku

Dňa 2. augusta 2025 sa konal v našej obci XVIII. ročník hokejbalového turnaja o „Putovný pohár starostu obce Skalité“. Víťazom turnaja sa stal tím HBK PEPEK TEAM ŽILINA. 2. miesto obsadil tím HBK SCORPIONS POVAŽSKÁ BYSTRICA. Skvelé 3. miesto v dobre obsadenom turnaji plnom ligových hráčov a reprezentantov obsadil náš HBC Skalité.

Tohtoročný turnaj sa konal na novovybudovanom hokejbalovom ihrisku, ktoré obec vybudovala v minulom roku vďaka podpore Fondu na podporu športu. Veríme, že vybudovaním ihriska, ale aj tradíciou hokejbalového turnaja v obci Skalité sa výrazne podporí význam športu v našej obci a pritiahne pozornosť širokej športovej verejnosti z blízkeho i vzdialenejšieho okolia.

Vedľa nového hokejbalového ihriska vyrástlo i minihokejbalové ihrisko pre najmenších. Tak sa môžu už najmladší športovci venovať svojmu obľúbenému športu na bezpečnom ihrisku.

Spravodaj obce Skalité. Číslo 3/2025. 20. ročník. ISSN 2454-079X. EV 5448/16. Vychádza 4-krát ročne. Náklad: 1400 ks. Vydavateľ: Obec Skalité, 023 14 Skalité č. 598, IČO: 00 314 285. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy dodaných príspevkov. Námety a postrehy občanov redakcia uvíta na obec@skalite.sk, 0905/974 959. Fotografie: archív obce.